

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

COVID-19

20^e Kamer briefing
4 nov. 2020

Jaap van Dissel

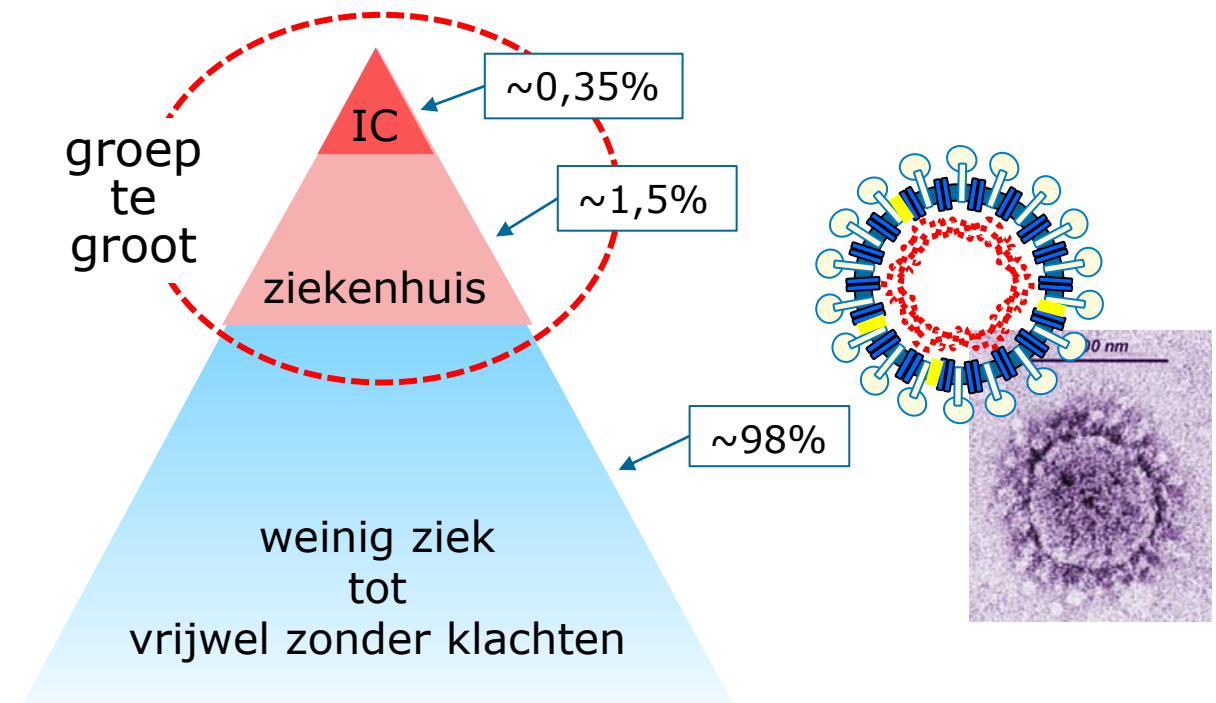
COVID-19 | overzicht

~47.010.000 bevestigde gevallen,
waarvan ~1.210.000 overleden
~én minder dan 10% bevestigd!

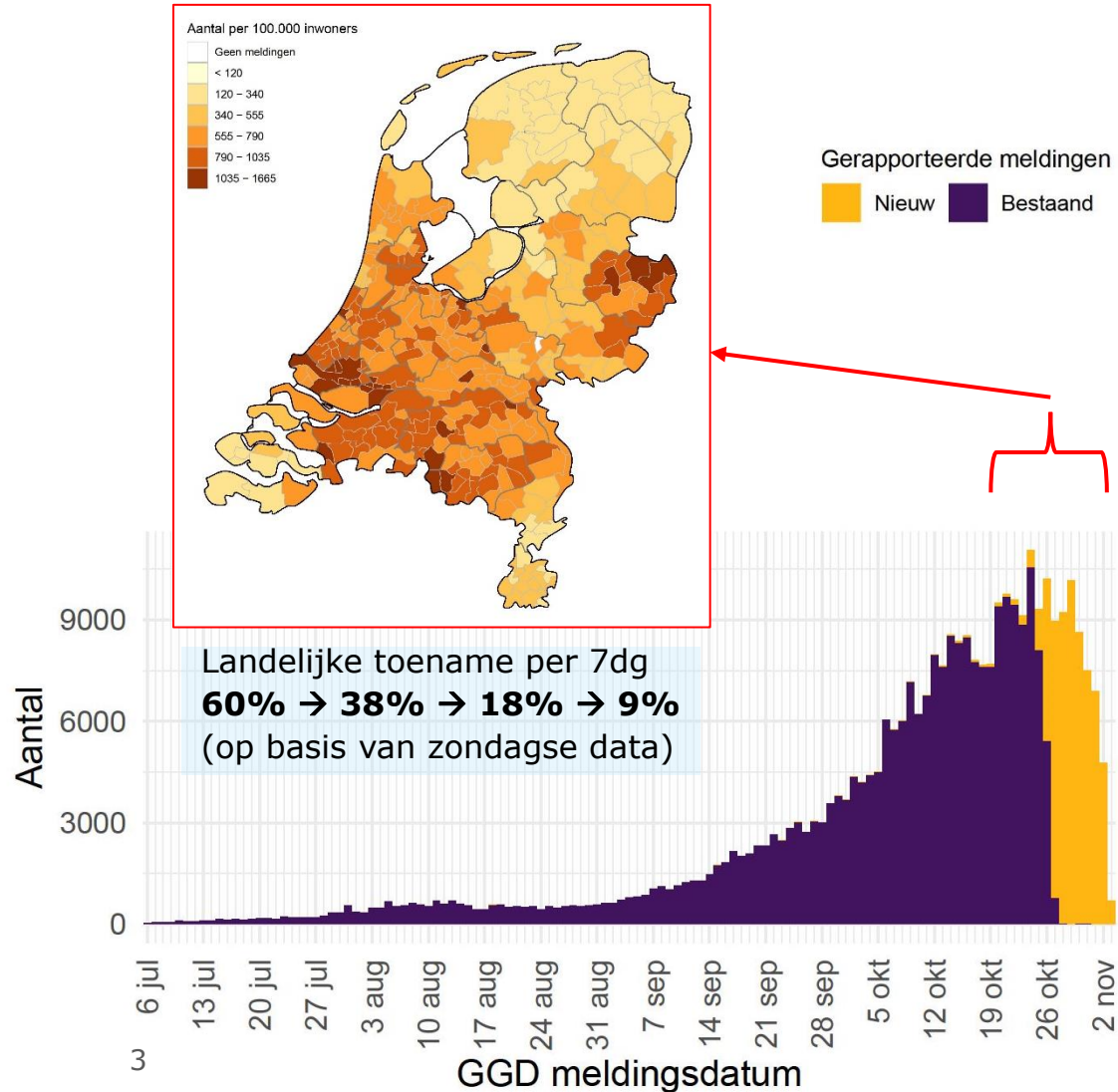
- > **Wat is het:**
 - novel Coronavirus-Infected Pneumonia
- > **De symptomen:**
 - incubatietijd: 6 dg (range 2-12 dg)
 - neusverkoudheid, hoesten en griepachtig ziektebeeld ± koorts
 - longontsteking, shocklong ('ARDS')
 - thrombose
- > **De oorzaak:**
 - SARS-CoV-2 (nieuw Coronavirus)
- > **Hoe verspreidt het virus:**
 - mens-op-mens
 - druppel en contact; aërosol-genererende procedures (op IC)
 - verspreiding van pre-symptomatische en symptomatische contacten
 - $R_0 \sim 2,5$; generatietijd $\sim 3-5$ dg

- > **Preventie en behandeling:**
 - handen wassen!!!
 - hygiënische maatregelen gericht tegen contact- en druppelinfectie ($\sim 1,5$ m)
 - adequate ventilatie!
 - handalcohol | ziekenhuis: cohorten, (isolatie)kamer, oogbescherming

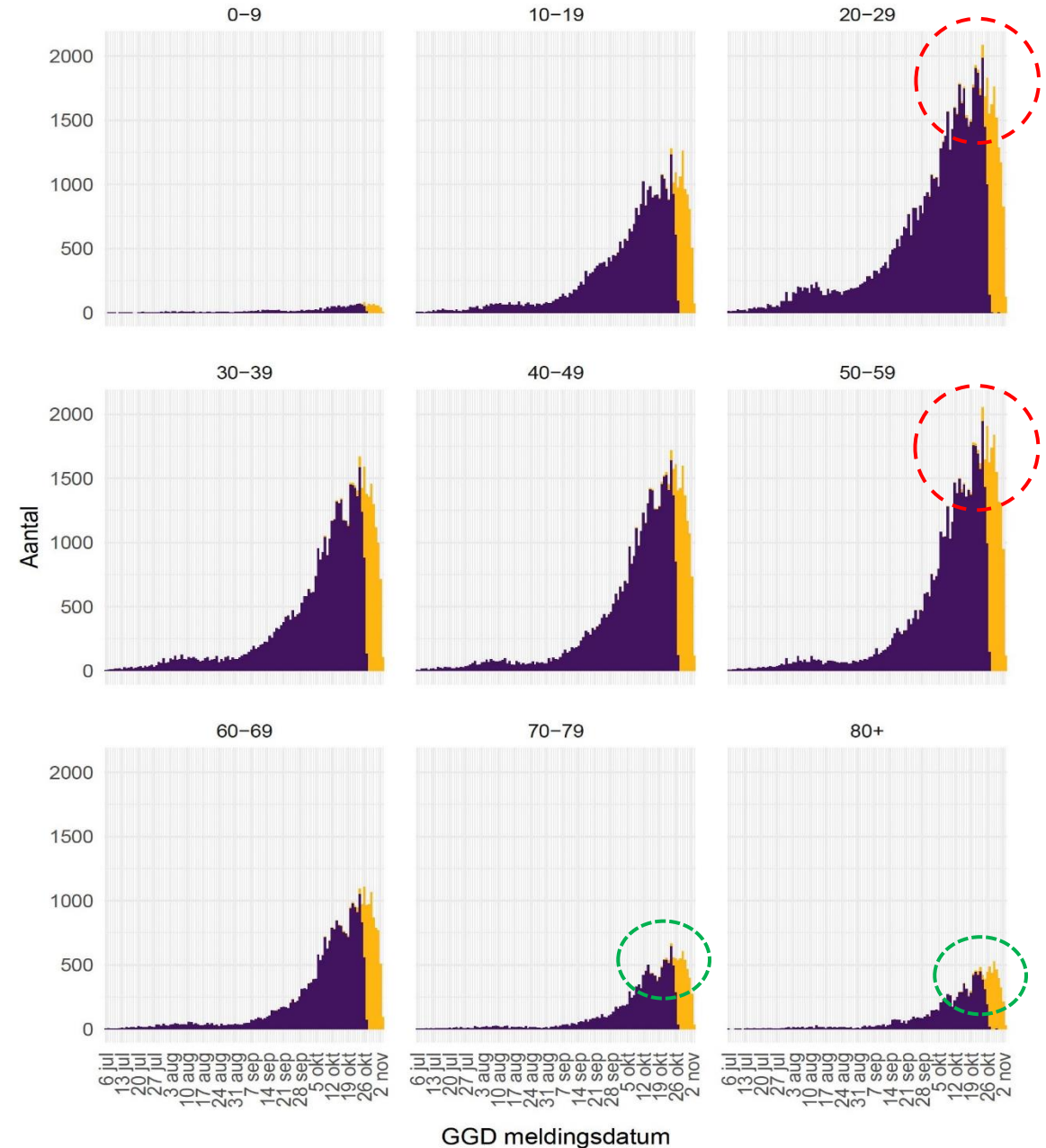

COVID-19

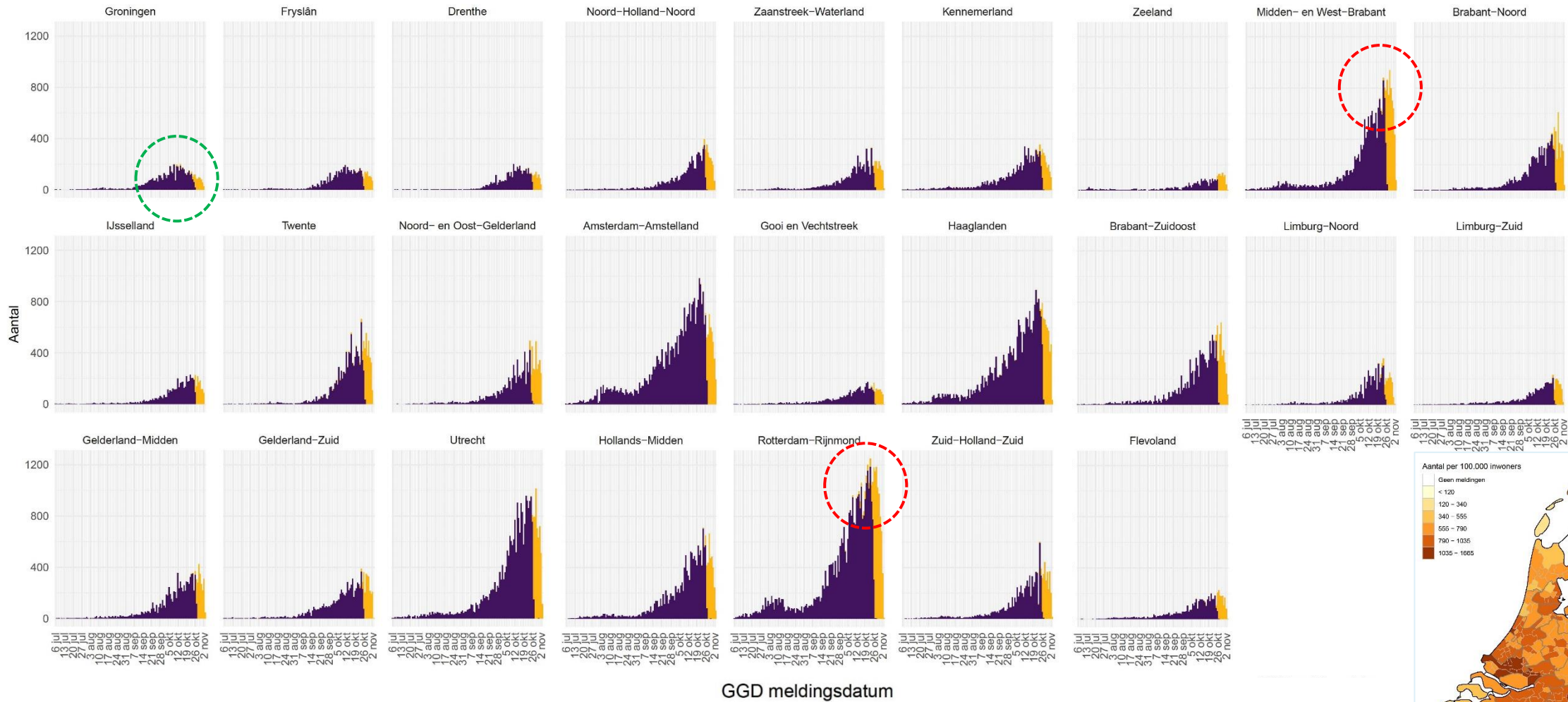
Epidemiologie – leeftijd cohorten

leeftijd cohorten

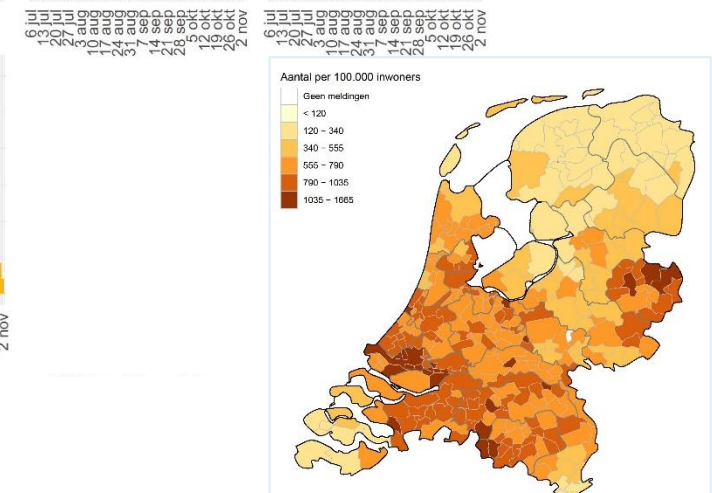

COVID-19 epidemiologie – op veiligheidsregio's

gegevens vanaf begin juli tot nu

Gerapporteerde meldingen
■ Nieuw ■ Bestaand

afgelopen twee weken per gemeente

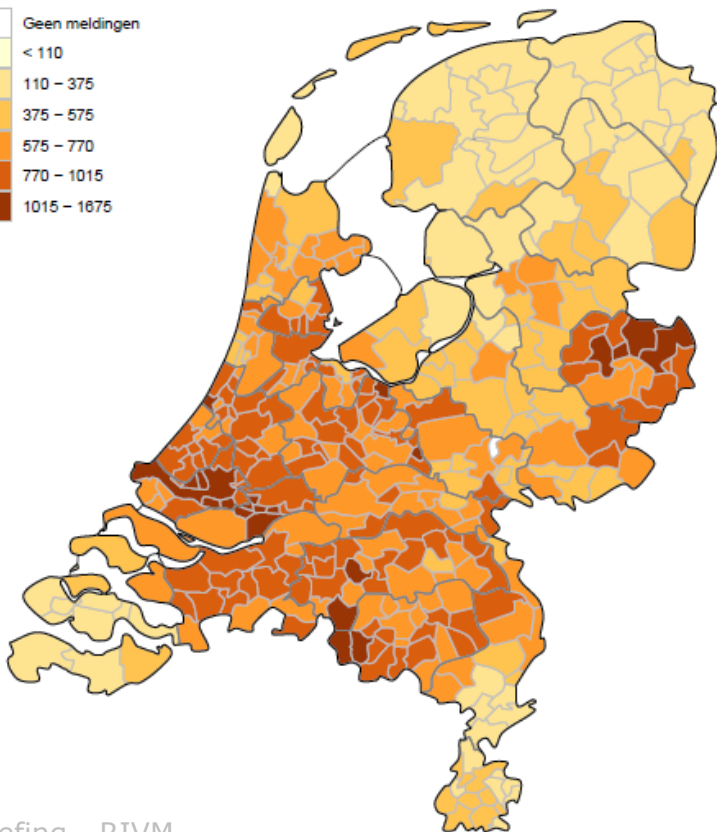
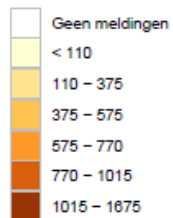
COVID-19 incidentie – veiligheidsregio's

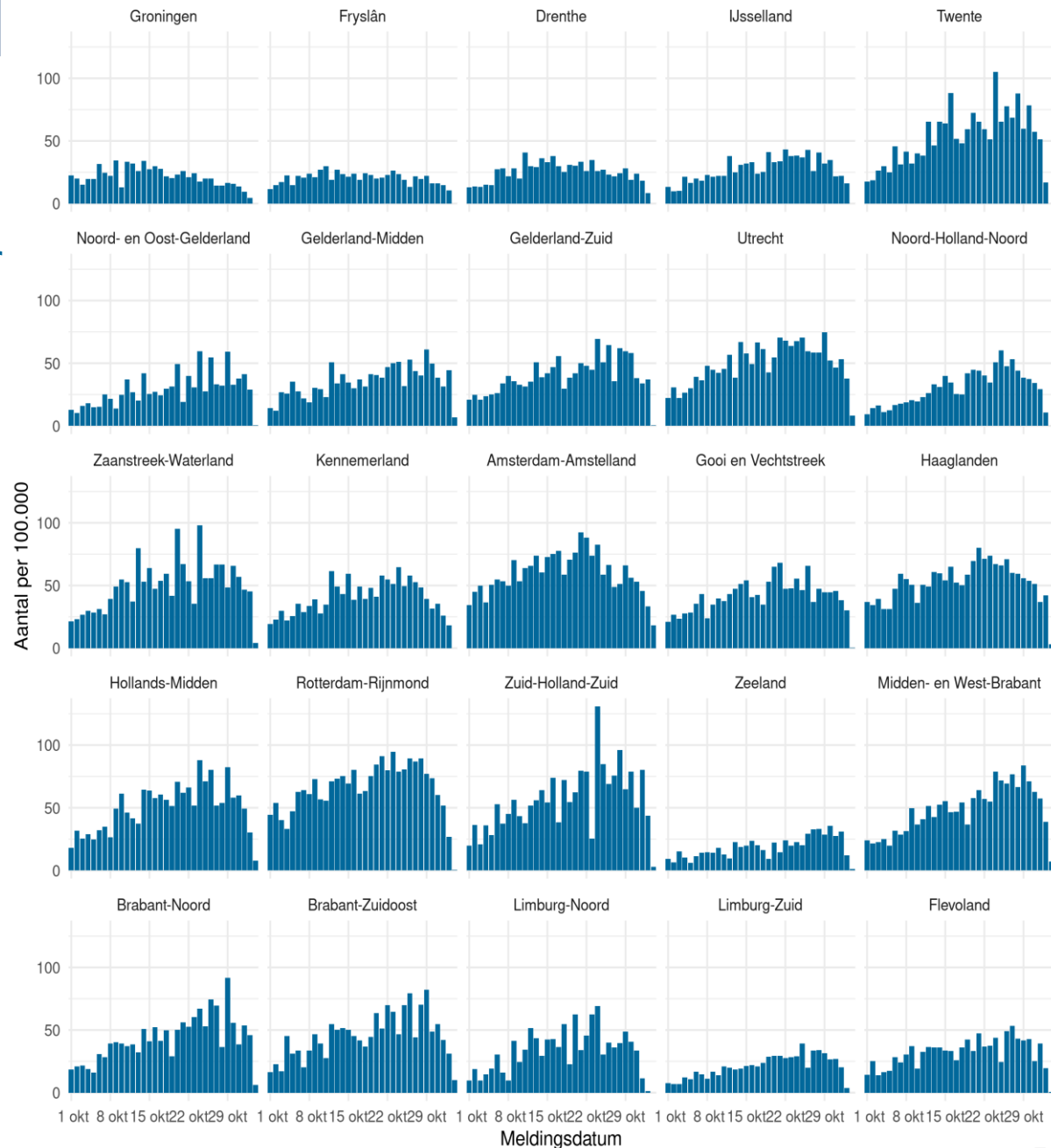
Aantal meldingen per 100.000 inwoners,
GGD meldingsdatum 1 okt – 1 nov 10:00 uur

Meldingen afgelopen 2 wk

Aantal per 100.000 inwoners

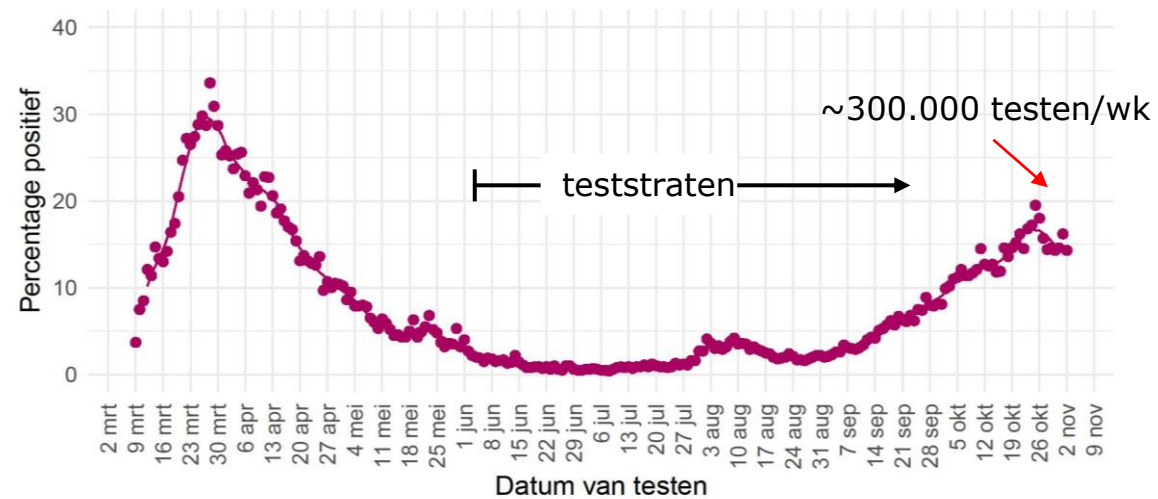
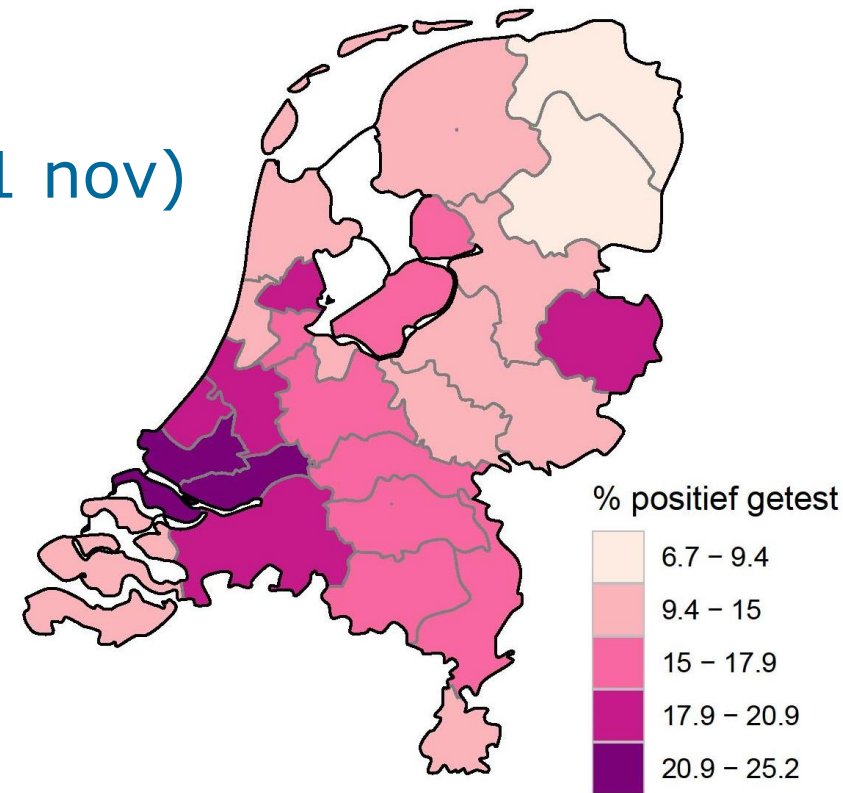
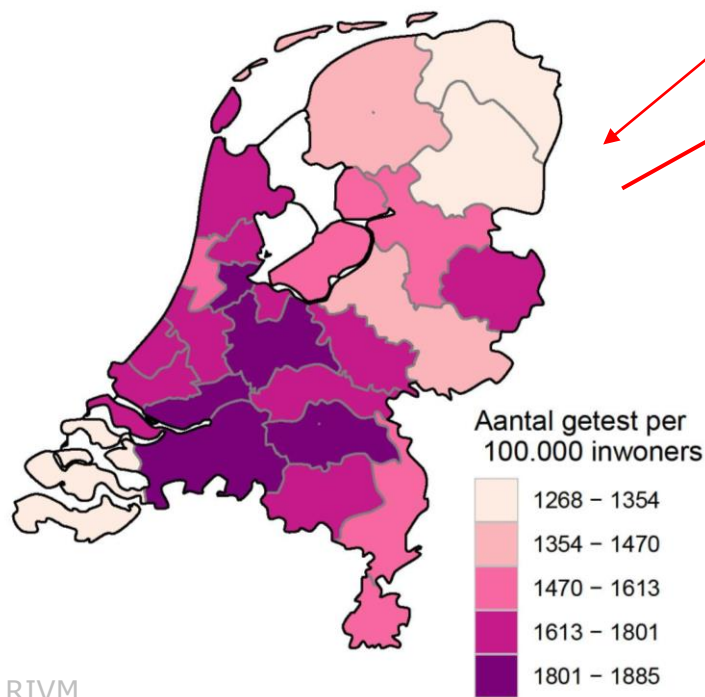
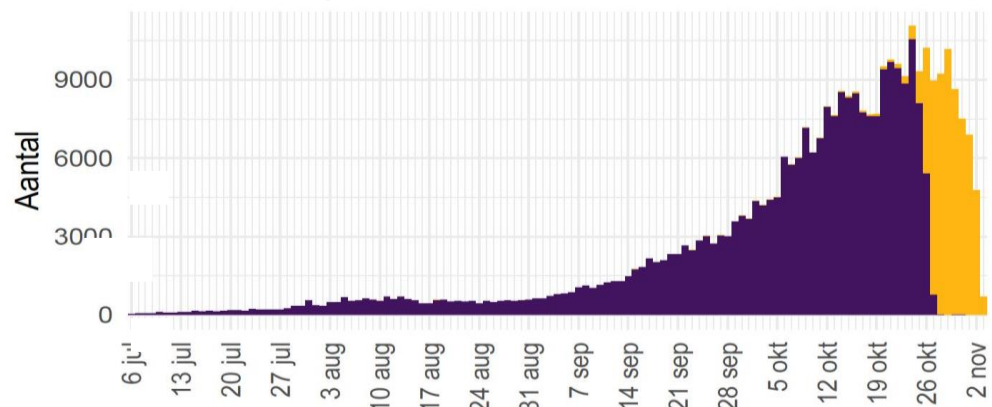

Let op: 87% van meldingen aan RIVM op 1 nov 10:00 uur zijn op of na 30 okt aan GGD gemeld en 98% op of na 25 okt dus nog lichte onderrapportage laatste dagen

SARS-CoV-2 testen afgelopen kalenderweek (t/m 1 nov)

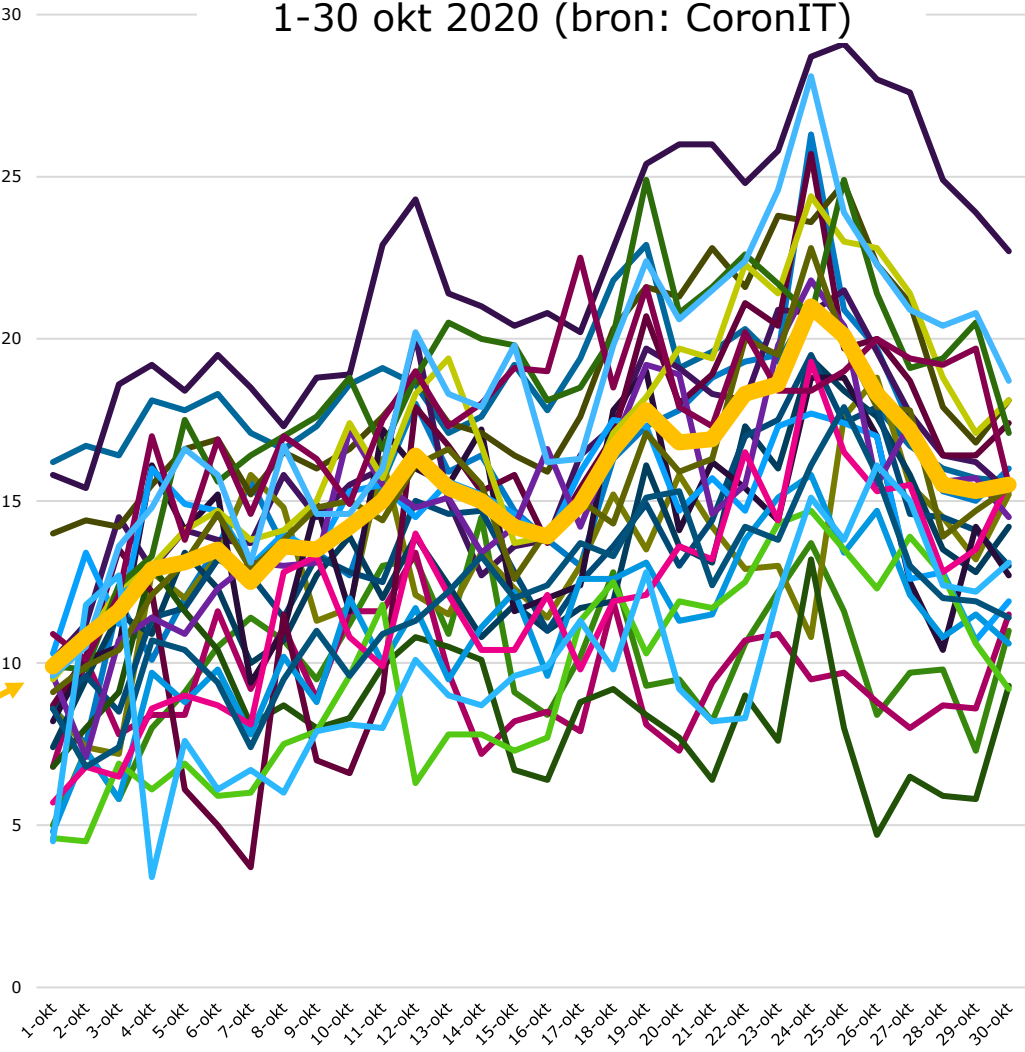
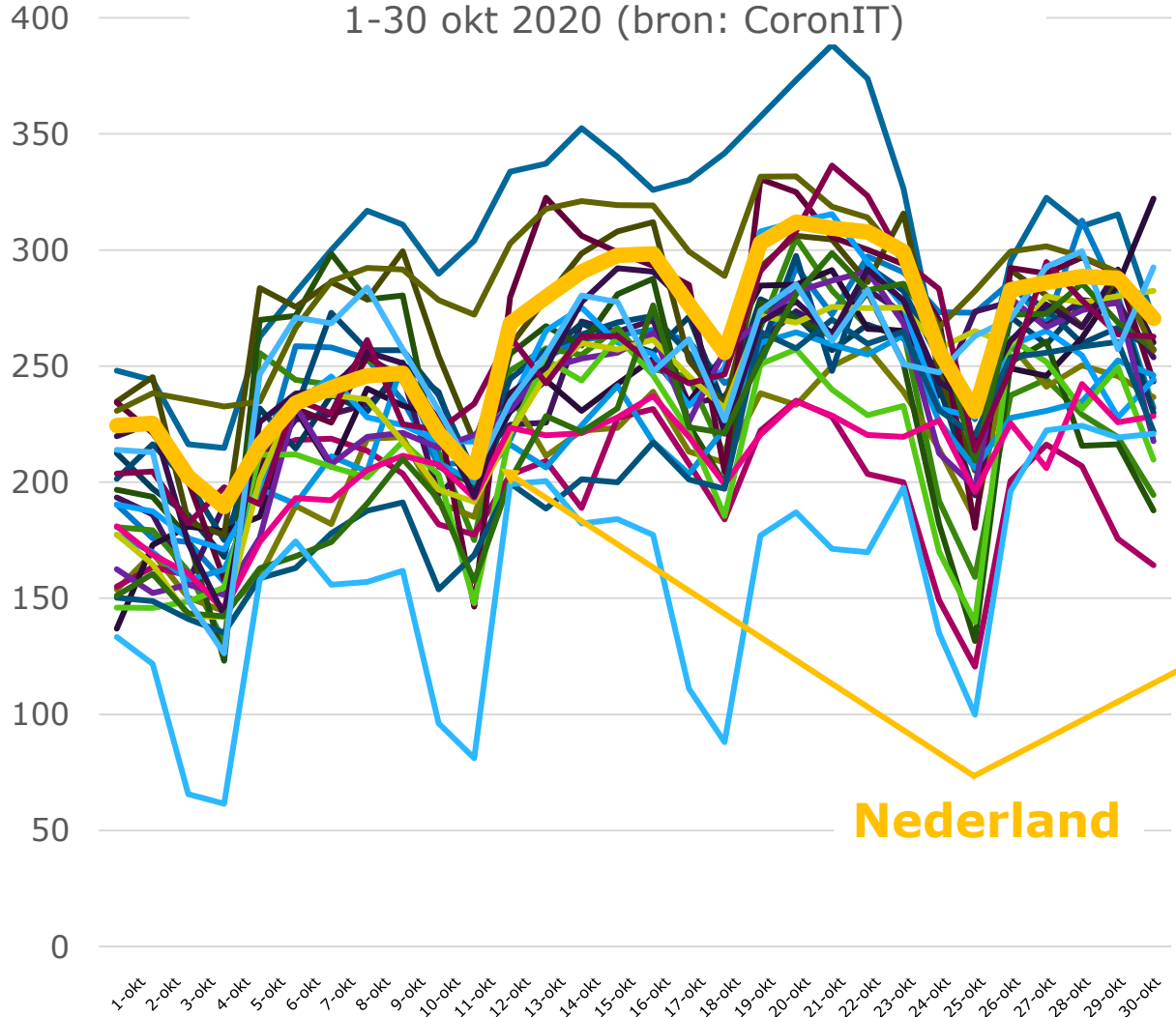
SARS-CoV-2 testen

Aantal testen per 100.000 inwoners per regio, 1-30 okt 2020 (bron: CoronIT)

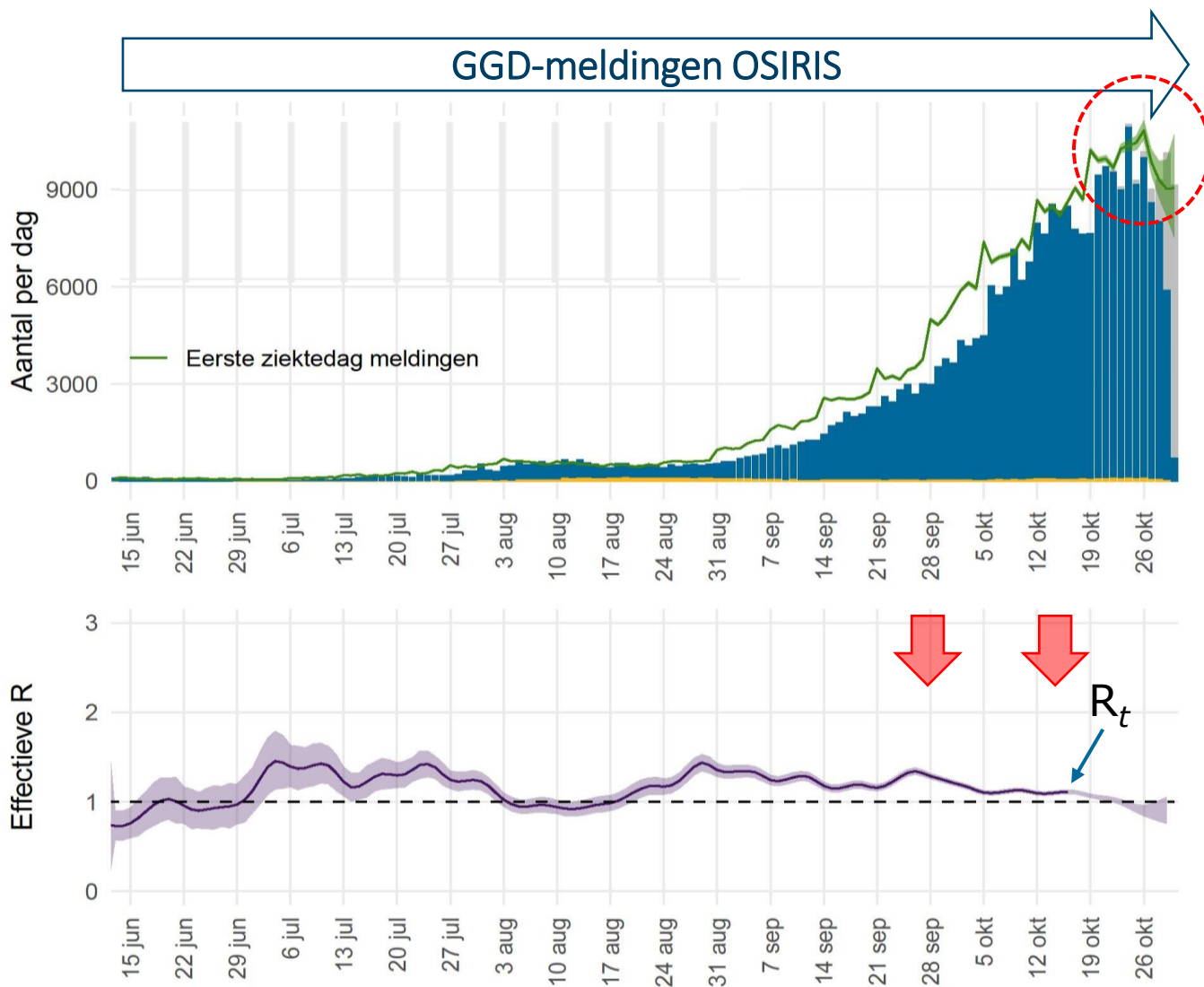
Percentage positieve testen per regio, 1-30 okt 2020 (bron: CoronIT)

- Amsterdam-Amstelland
- Brabant-Noord
- Brabant-Zuidoost
- Drenthe
- Flevoland
- Fryslân
- Gelderland-Midden
- Gelderland-Zuid
- Gooi en Vechtstreek
- Groningen
- Haaglanden
- Hollands-Midden
- IJsselland
- Kennemerland
- Limburg-Noord
- Limburg-Zuid
- Midden- en West-Brabant
- Noord- en Oost-Gelderland
- Noord-Holland-Noord
- Rotterdam-Rijnmond
- Twente
- Utrecht
- Zaanstreek-Waterland
- Zeeland
- NL

Indicator transmissie reproductiegetal – Nederland

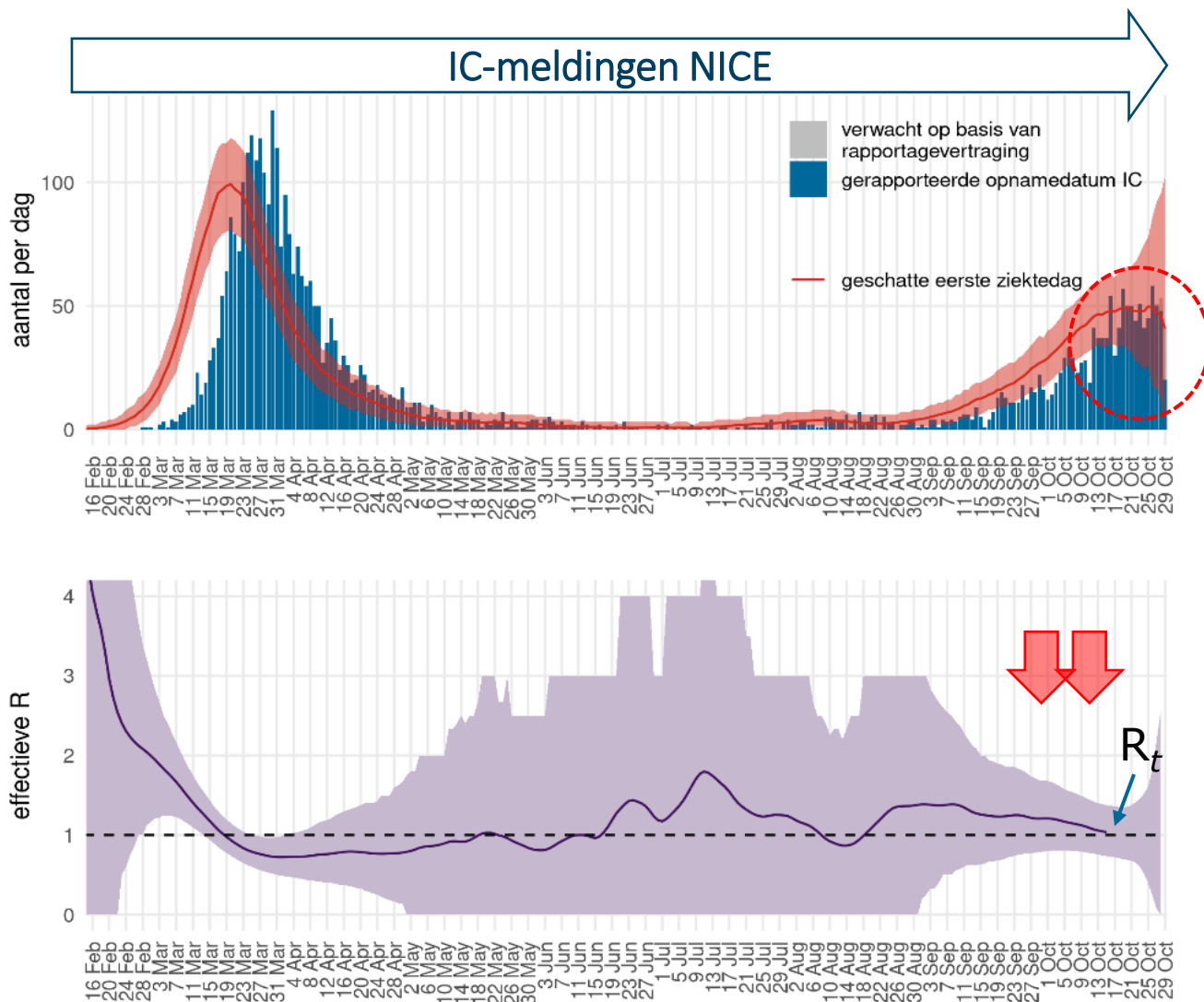
OSIRIS

- › **Blauw:** aantal meldingen melding
- › **Grijs:** verwachte meldingen (correctie voor rapportage-vertraging)
- › **Groen:** aantal meldingen naar eerste ziektedag

- › **Paars:** reproductiegetal, aantal secundaire besmettingen per geval
 - reflecteert toename en afname van de rode epicurve
- › R₀ door 1 op 16 maart, en vanaf ~17 mei
- › R_t = 16 oktober: **1.11** (1.09 – 1.13)

Indicator transmissie reproductiegetal – Nederland

NICE – IC-opnames

- > **Blauw**: aantal meldingen IC opnames naar opnamedatum
- > **Grijs**: verwachte meldingen (correctie voor rapportage-vertraging)
- > **Rood**: aantal IC opnames naar geschatte eerste ziektedag

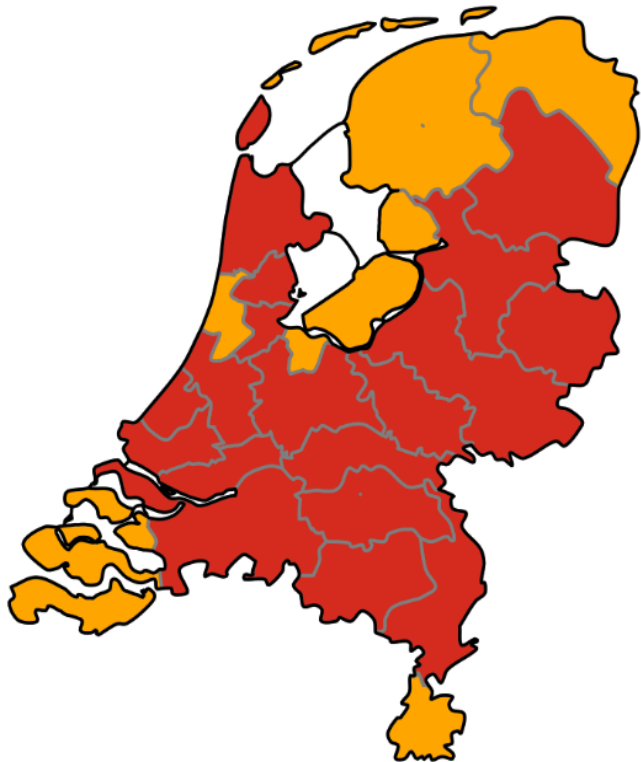
- > **Paars**: reproductiegetal, aantal secundaire besmettingen per geval
 – reflecteert toename en afname van de rode epicurve

- > $R_t = 15$ oktober: **1.03** (0.73 – 1.37)

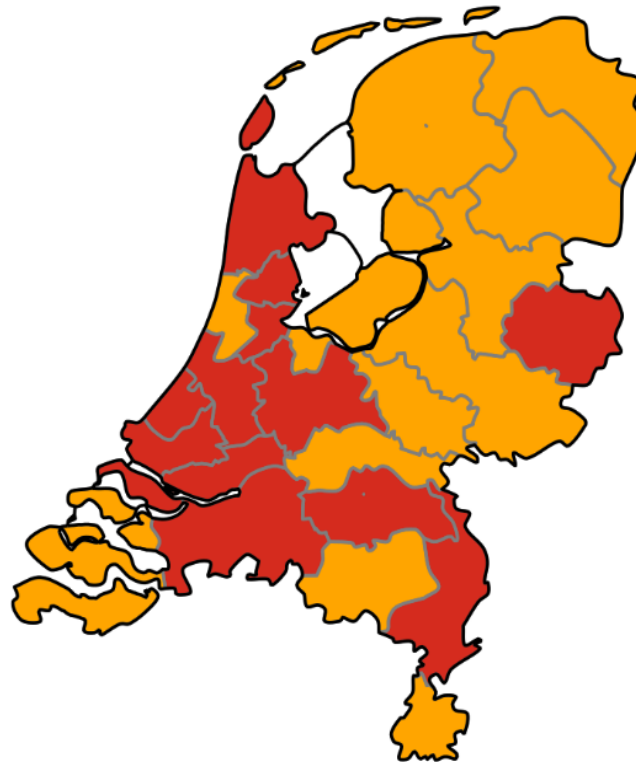
Reproductiegetal per veiligheidsregio

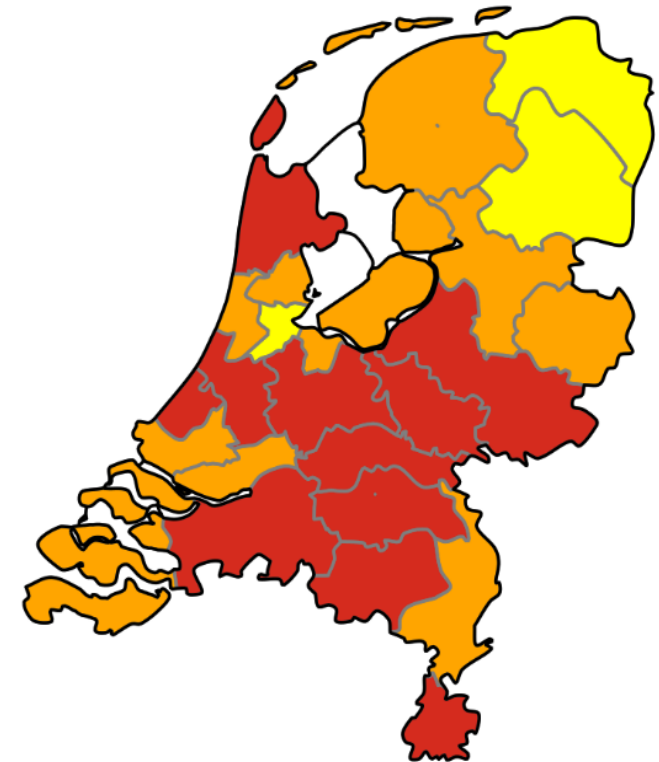
2020-10-02

2020-10-09

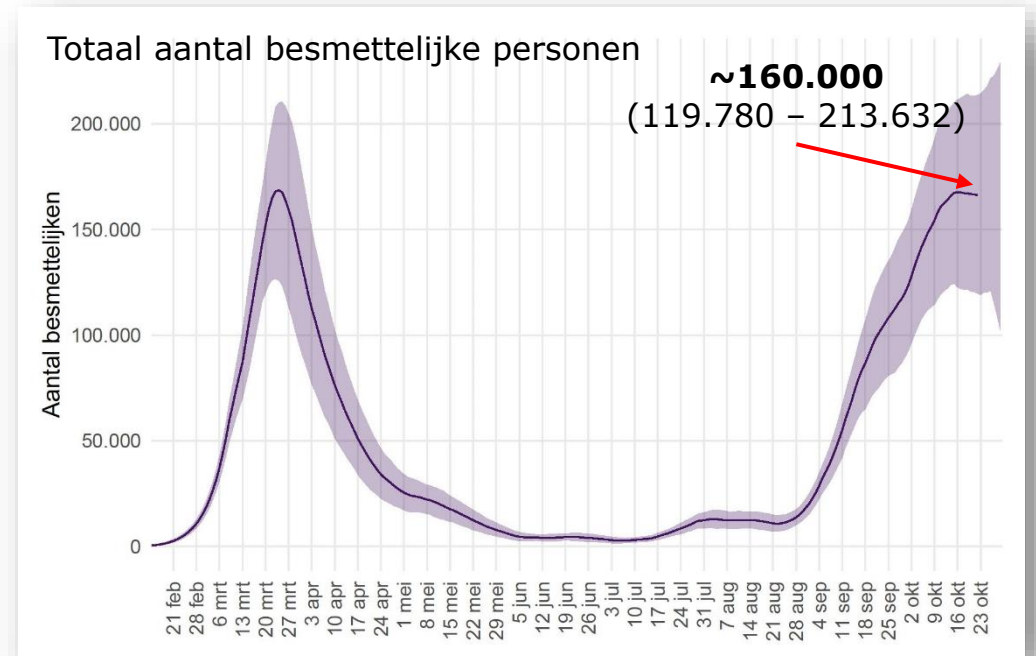
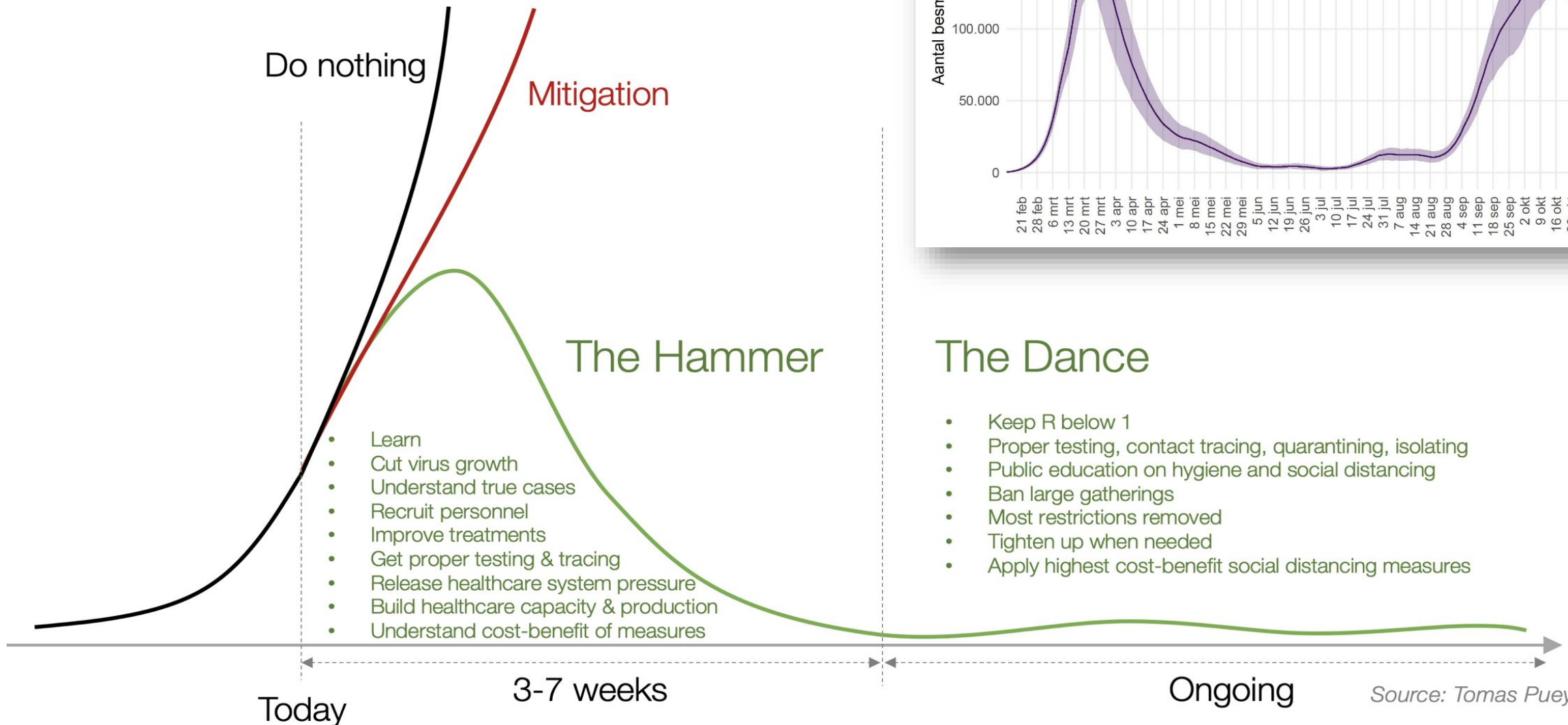
2020-10-16

effectieve R ■ > 1 (significant) ■ > 1 (niet significant) ■ < 1 (niet significant) ■ < 1 (significant) ■ te weinig data

COVID-19

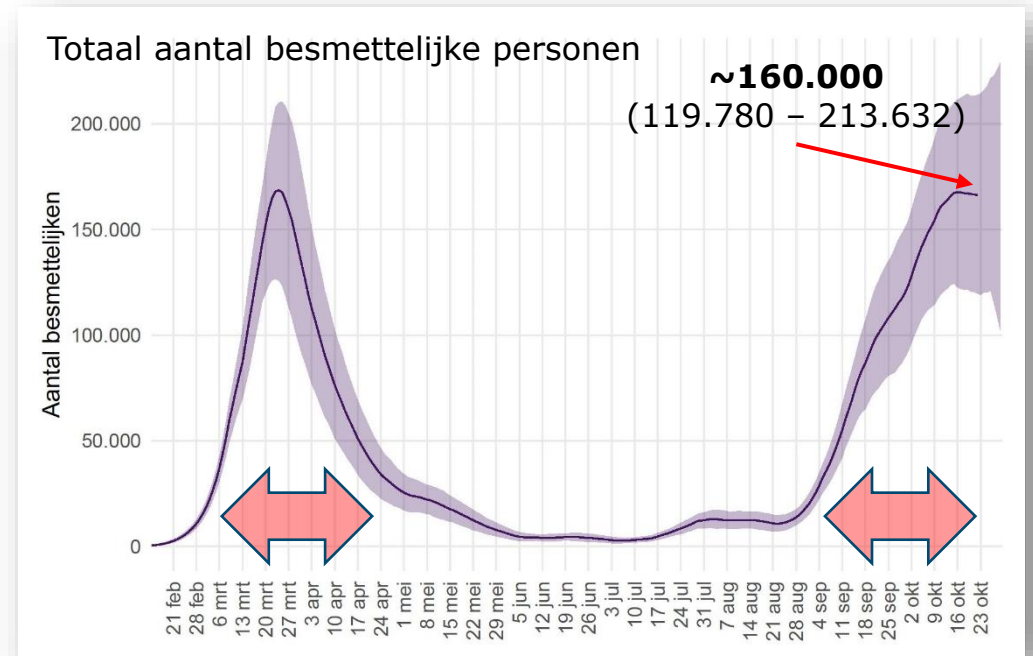
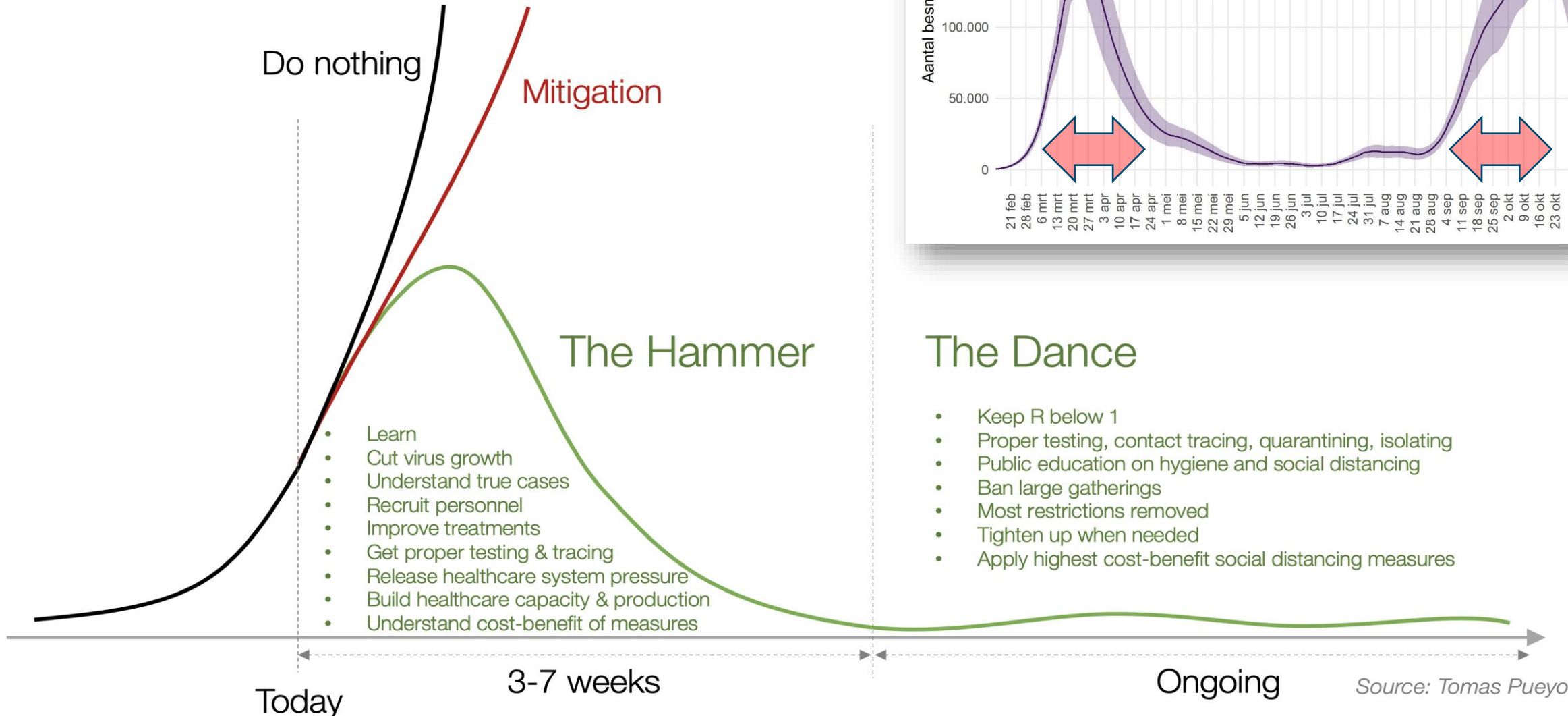
'The hammer and the dance ...'

Source: Tomas Pueyo

COVID-19

'The hammer and the dance ...'

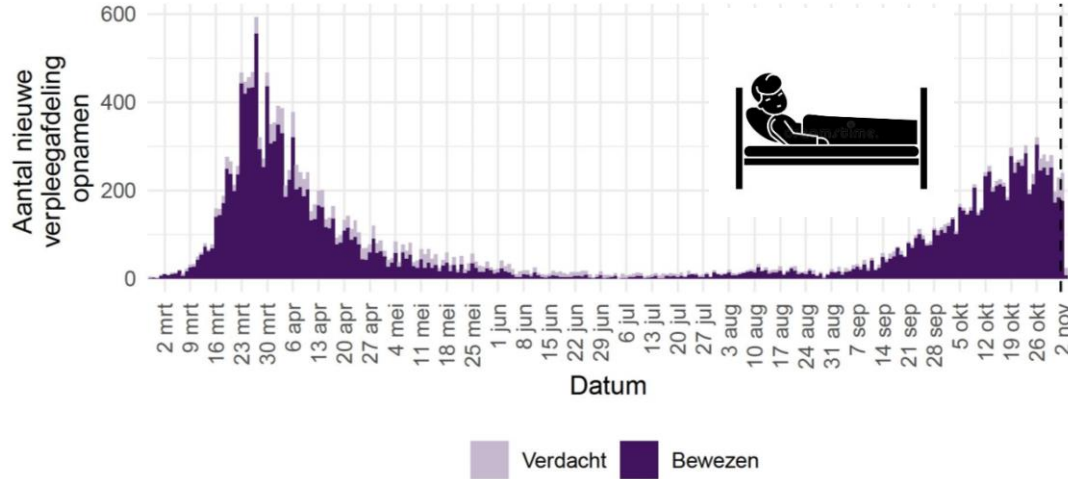

Source: Tomas Pueyo

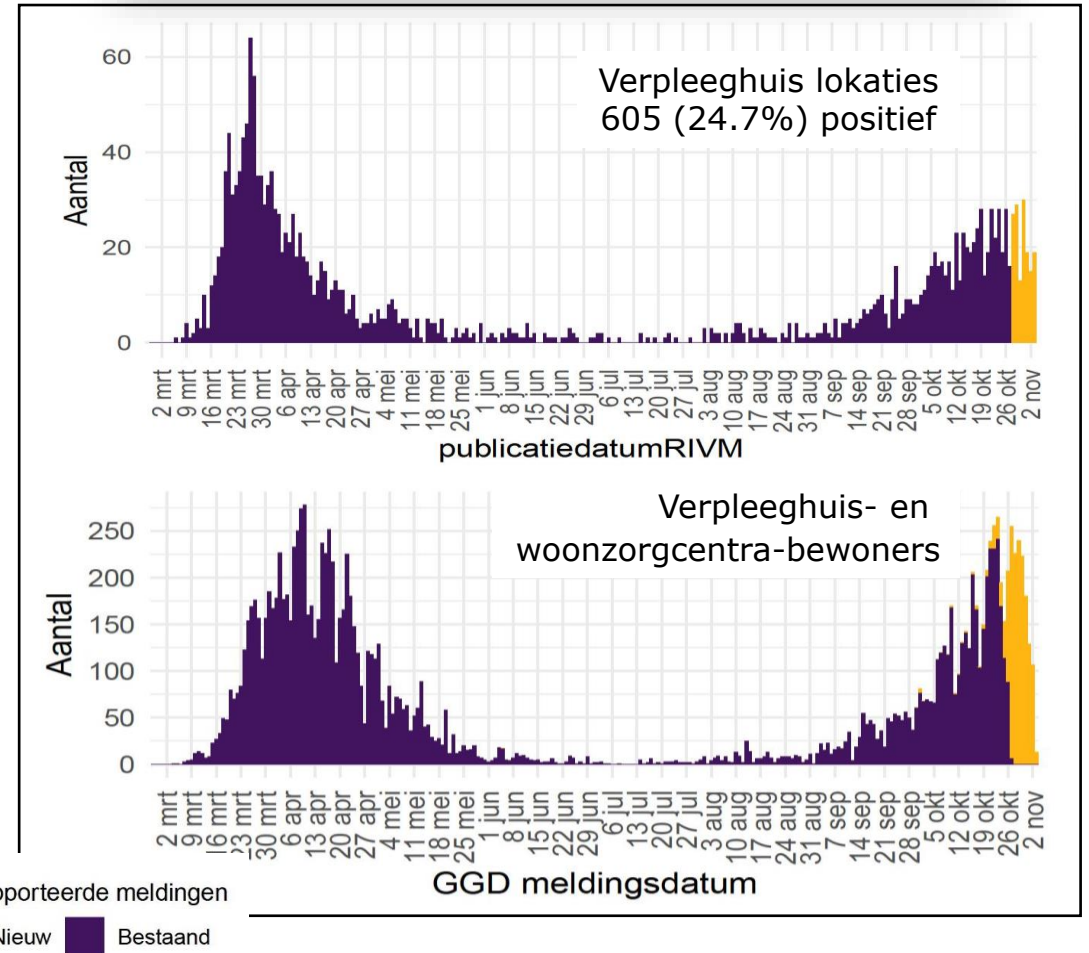
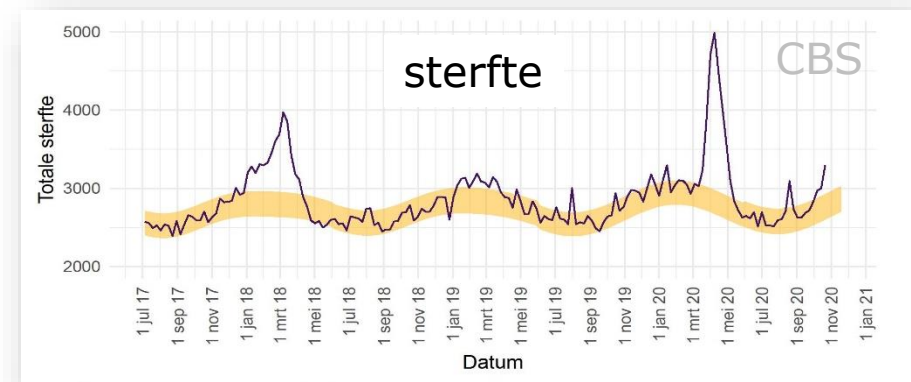
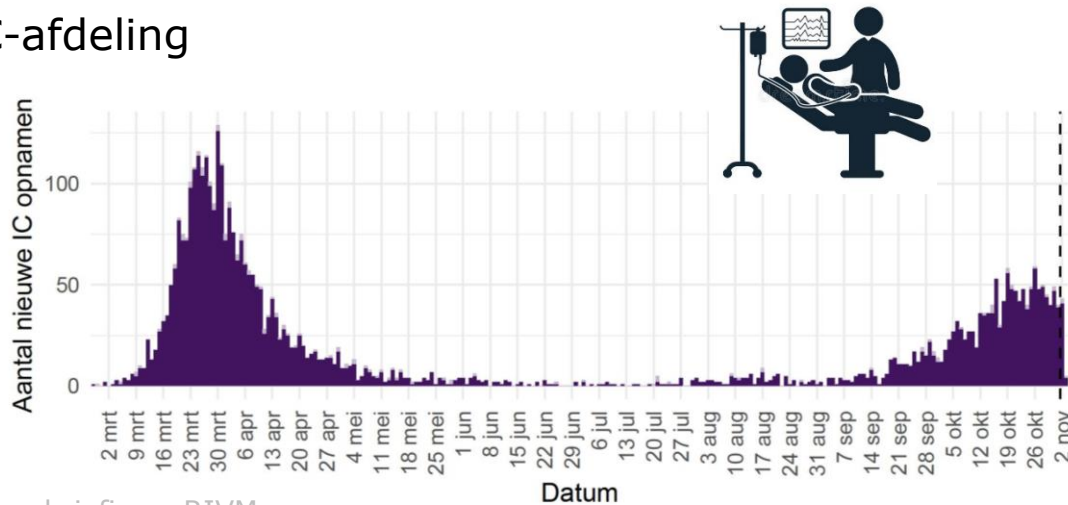
COVID-19 epidemiologie zorginstellingen

verpleegafdeling

IC-afdeling

Evaluatie interventies achtergrond

- Maatregelen per 28 september hadden niet verwachte effect:
 - horeca om 10 uur dicht/ kleinere groepen binnen (max 30) en buiten (max 40)
 - minder bezoek thuis / thuiswerken waar mogelijk
- Extra maatregelen afgekondigd per 15 oktober:
 - horeca dicht, geen evenementen, geen teamsport
 - nog minder bezoek thuis / thuiswerken extra benadrukt
- Verwachting: nu wél gewenste effect!
 - dit is óók de **aanname** in het model!

Verloop parameters (mobiliteit, GGD-meldingen, ziekenhuis- en IC-opnames)?
Verschillende scenario's zijn gesimuleerd en doorgerekend.

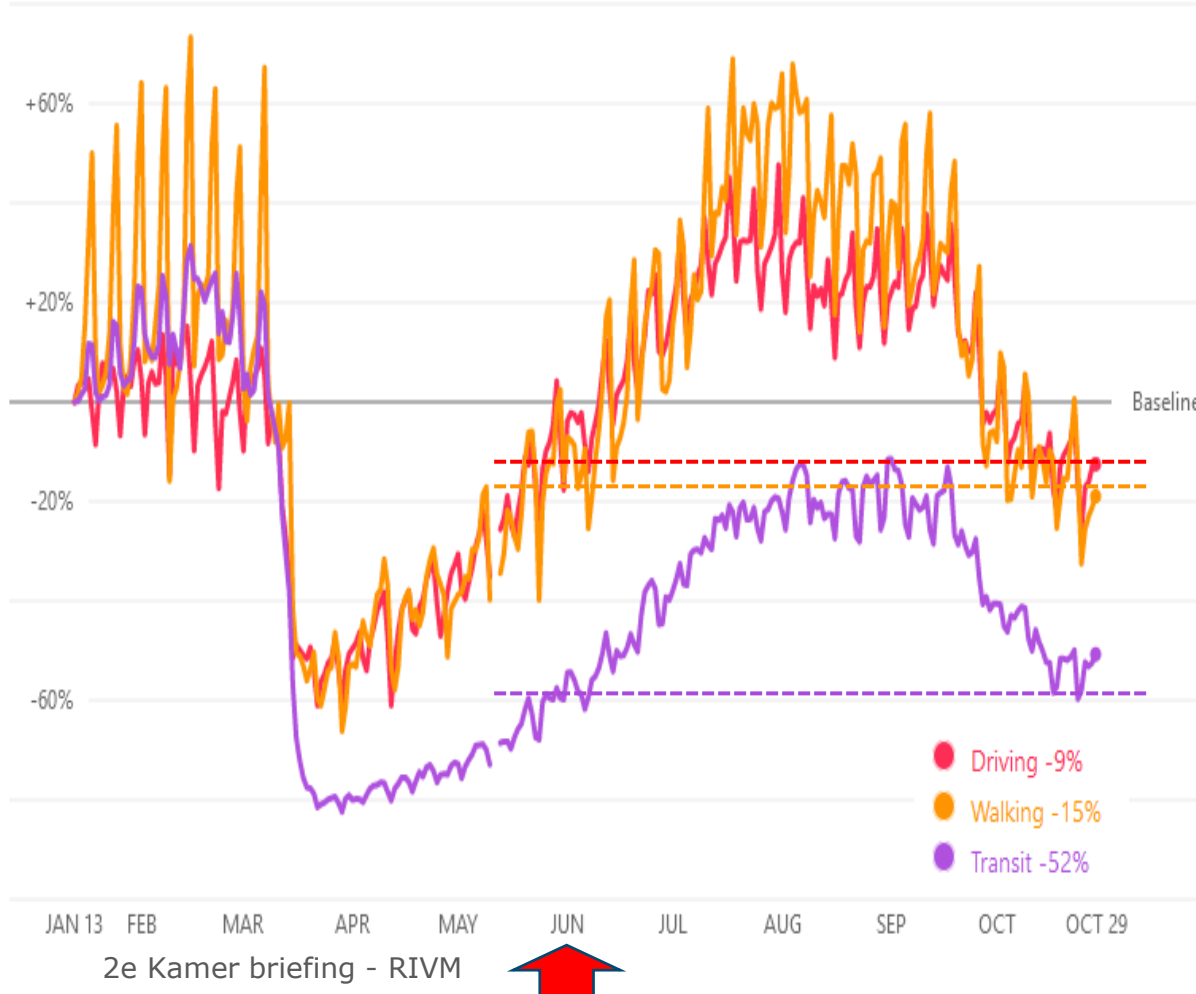
Mobility trends

Apple trends en Google mobility

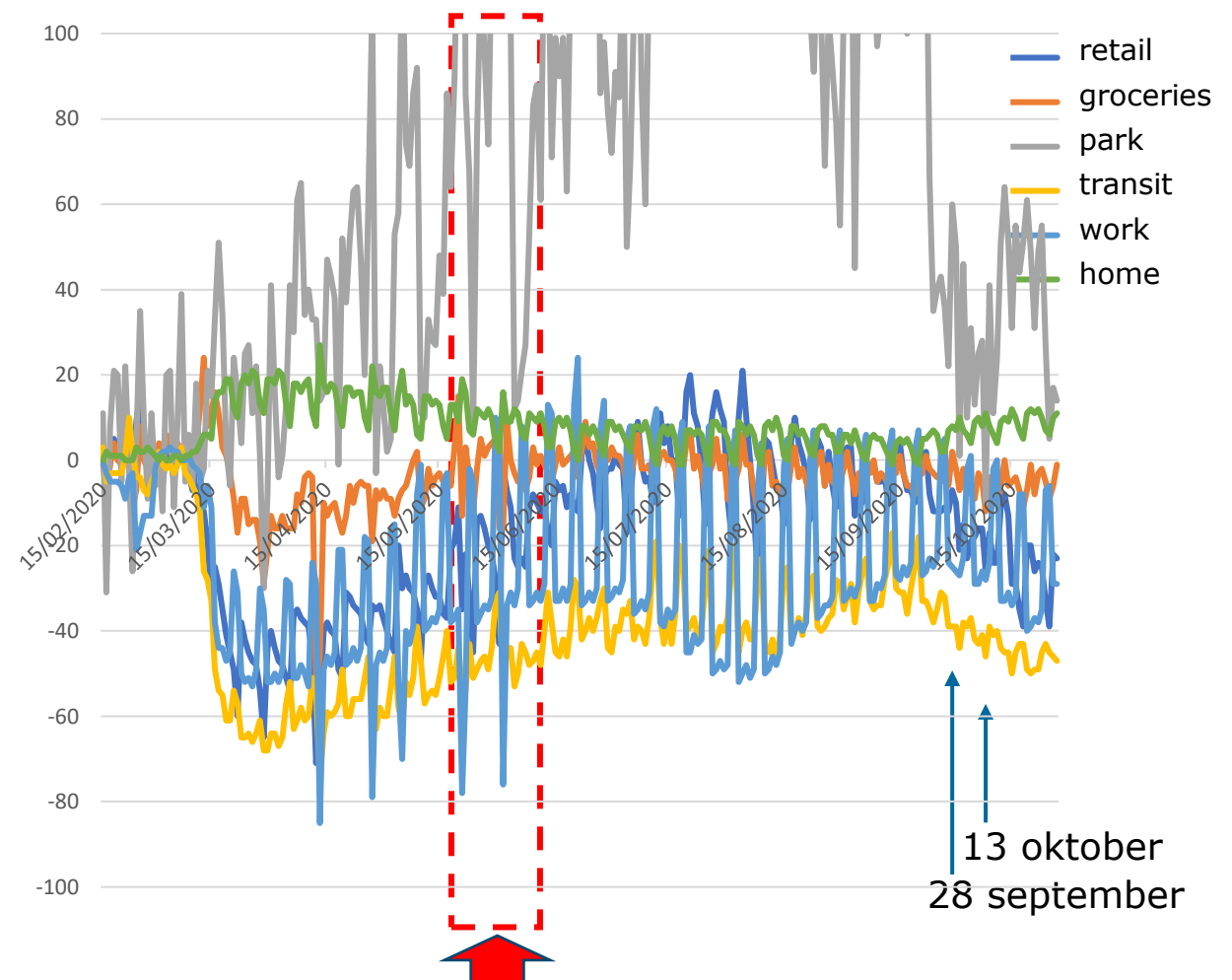

Apple mobility trends
 Google community mobility
 OV-incheck ed
 Gedragsunit RIVM-GGD

Apple mobility trends

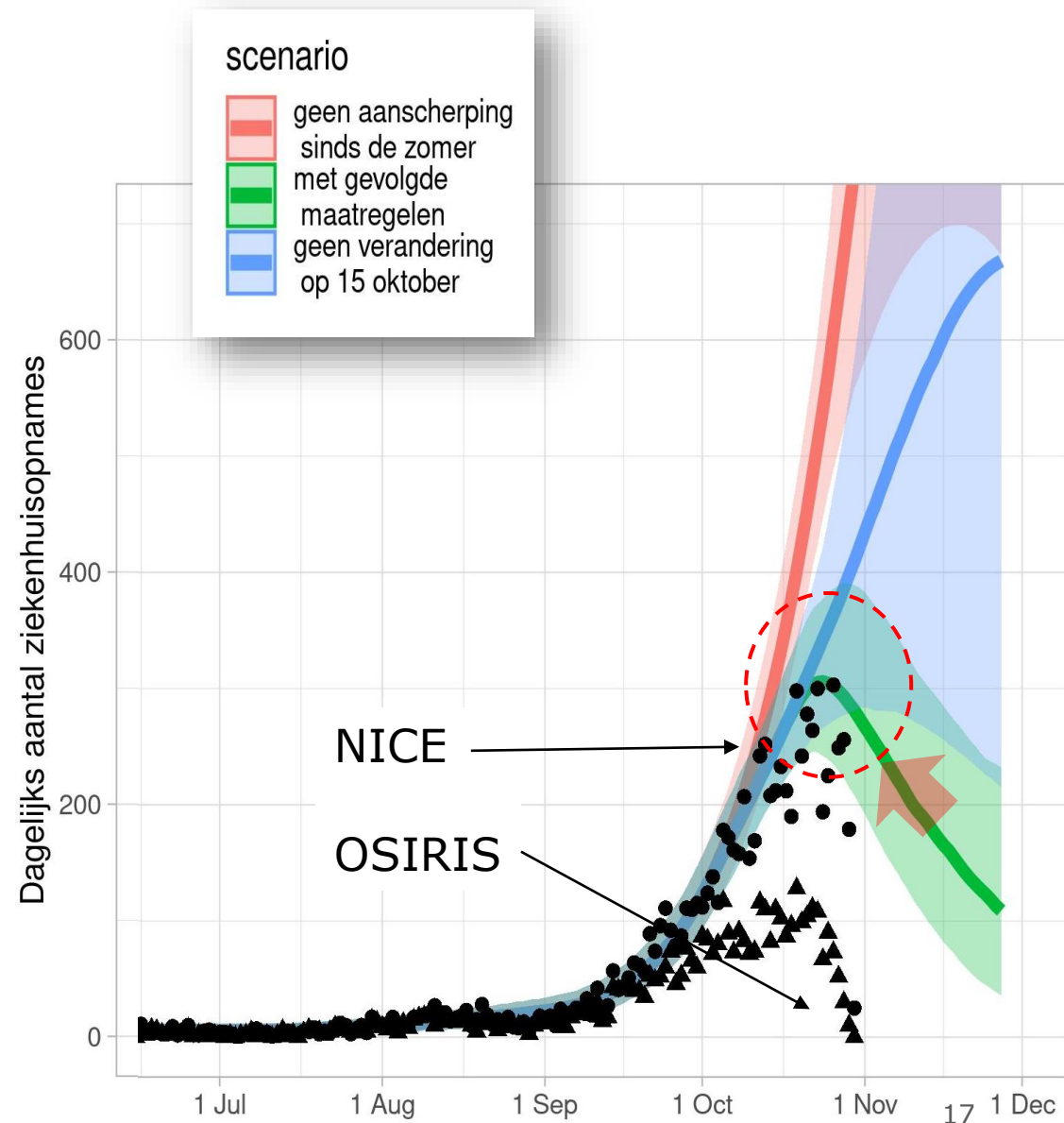
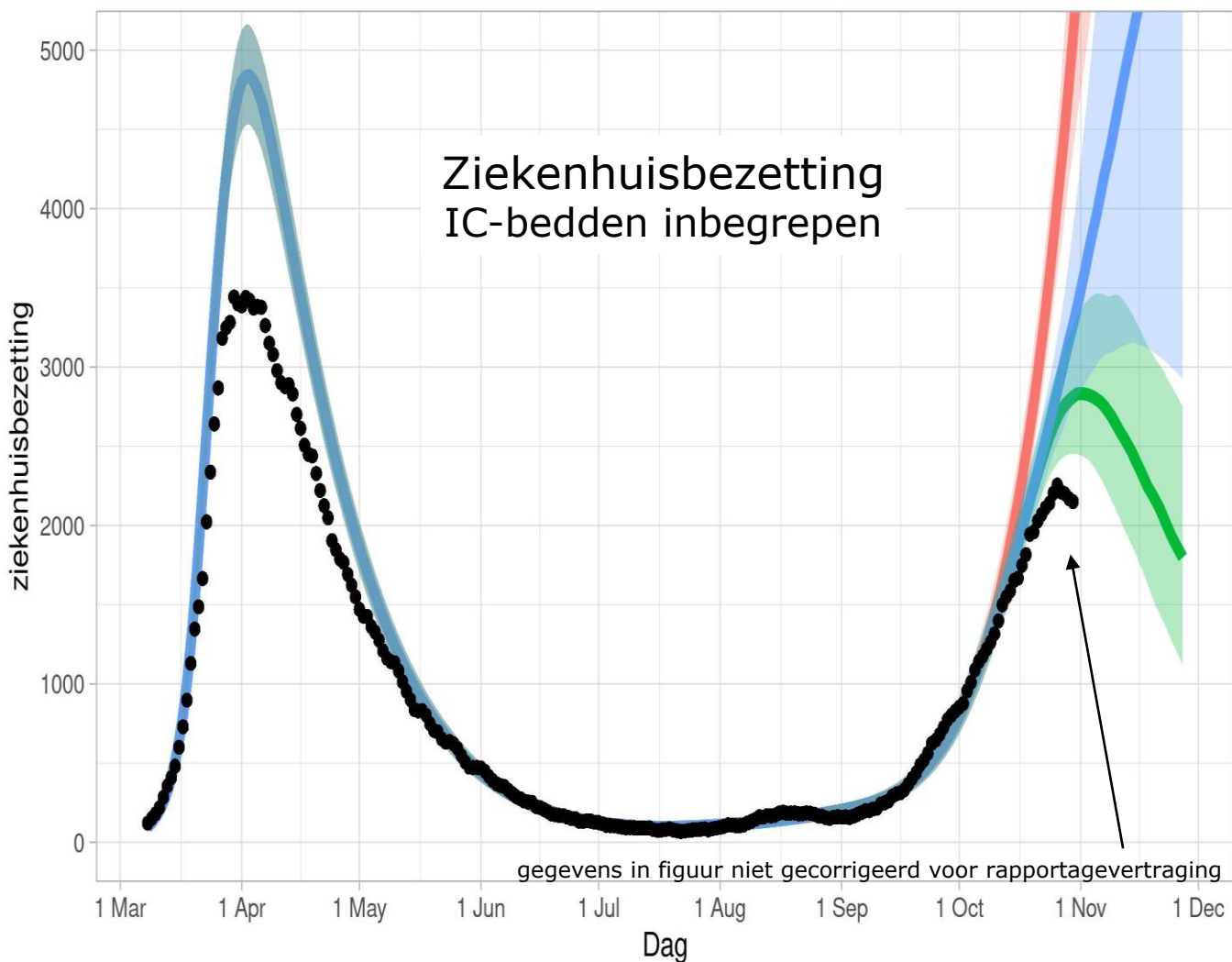
Google mobility trends

COVID-19 | NL

prognose verpleegafdelingen

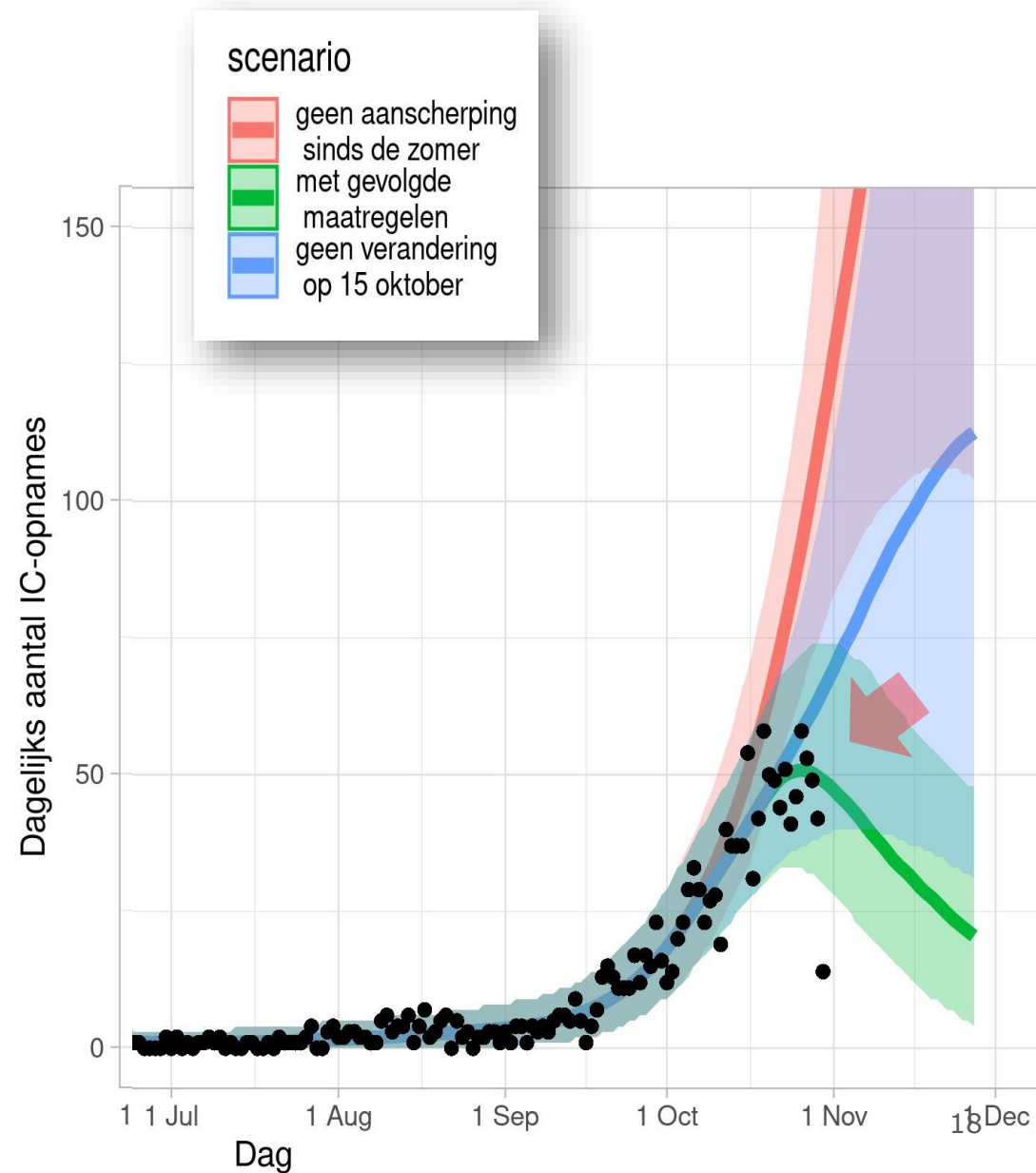
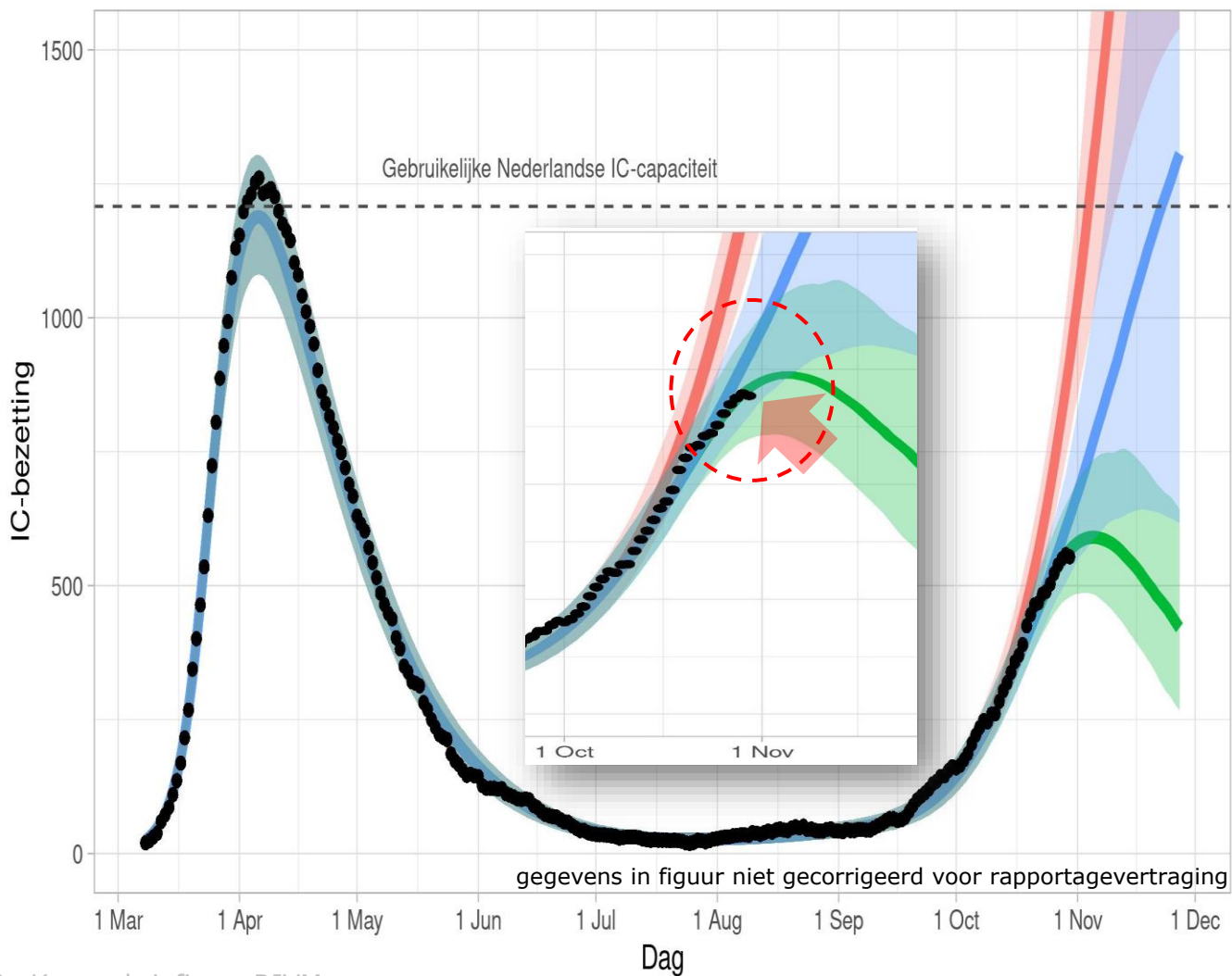
aanname dat maatregelen oktober werken!

COVID-19 | NL

prognose IC-afdelingen

aanname dat maatregelen oktober werken!

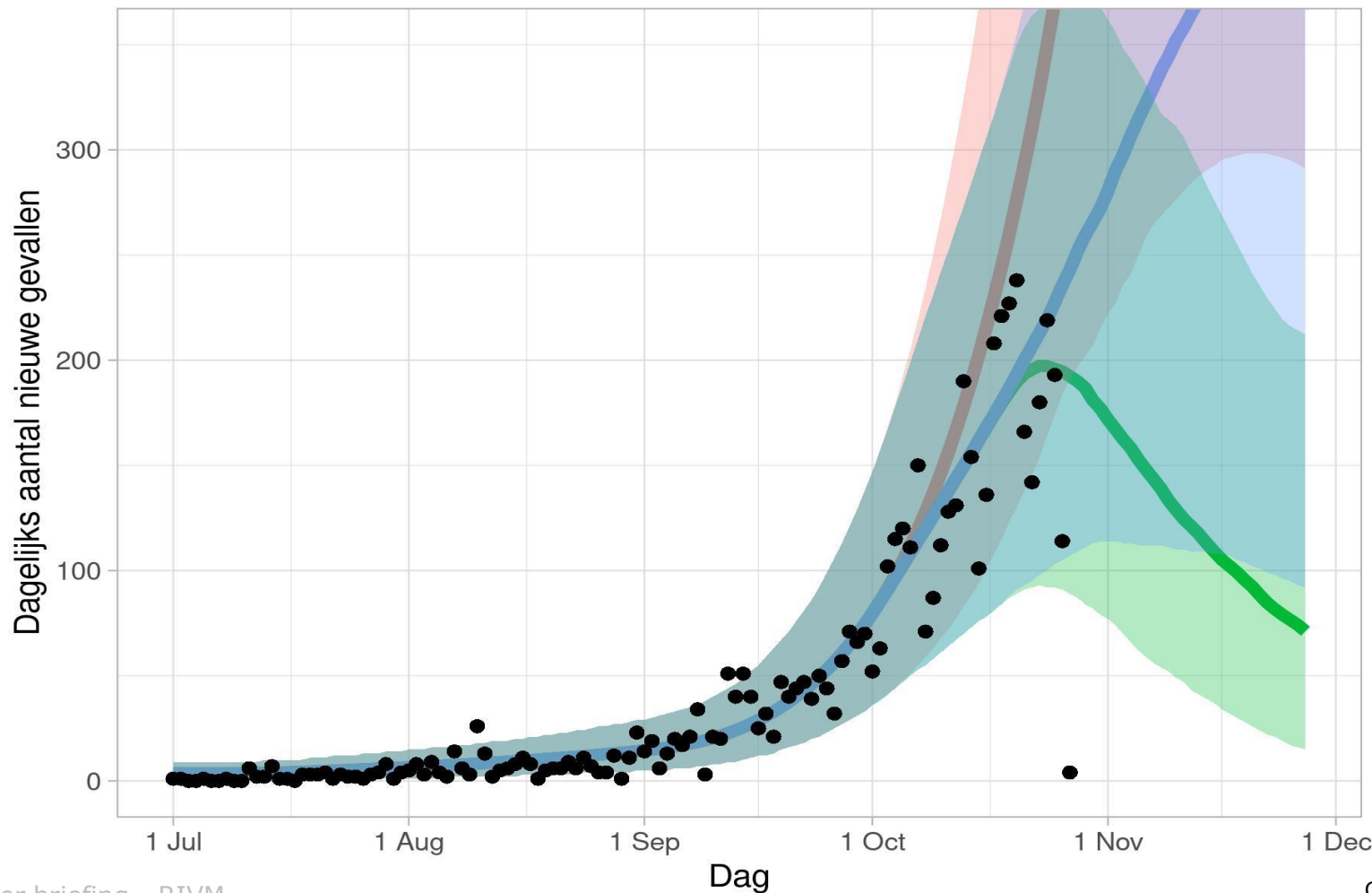

COVID-19 | NL prognose verpleeghuizen

aanname dat maatregelen oktober werken!

Let op: melddatum (datapunten)
loopt gemiddeld 2,5 dag achter!

Aantal COVID-19-gevallen in verpleeghuizen per dag

Nog in testfase;
werk ism Quirine ten Bosch (WUR)

scenario

- geen aanscherping sinds de zomer
- met gevolgde maatregelen
- geen verandering op 15 oktober

datapunten

- verpleeghuisincidentie (o.b.v. melddatum)

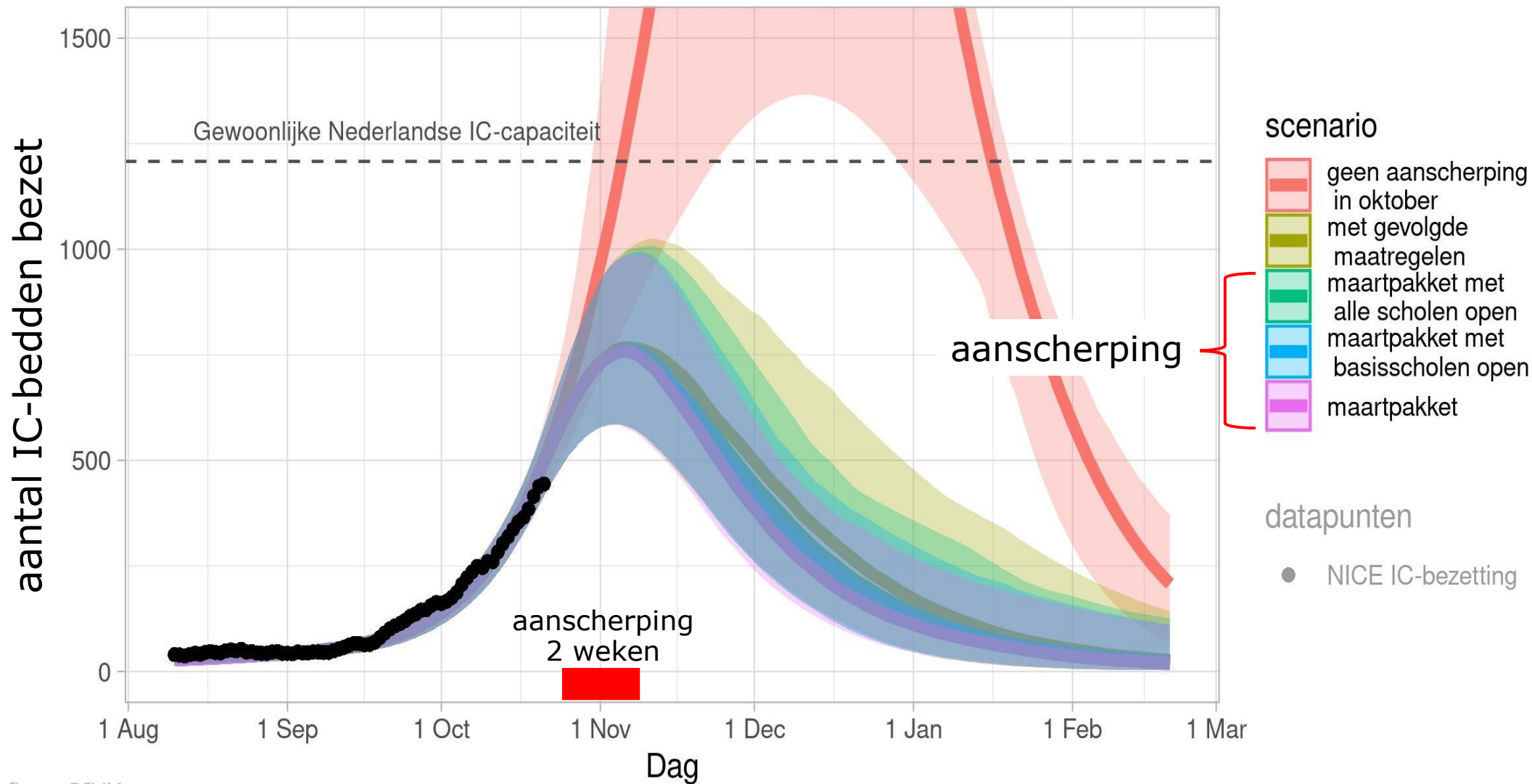
Conclusies beloop COVID-19

- Landelijk is de groei in het aantal COVID-19 gevallen gestopt en getal zelfs wat afgenomen
 - Regionaal beeld, afhankelijk van volledigheid van GGD-meldingen, suggereert belangrijke verschillen tussen regio's – sommige kwetsbaar voor een heropleving
 - Indirecte mobiliteits parameters zijn afgenomen, maar niet terug op het niveau van maart
 - Reproductiegetal was twee weken terug, op moment ingaan oktoberpakket, 1.11 tot 1.03
 - Beloop in ziekenhuis- en IC-opnames (immers piek nog niet bereikt) geeft nog geen definitief uitsluitsel over het effect van het oktoberpakket
 - Tegelijkertijd:
 - zorg staat onder druk (ook verpleeghuizen, wijkverpleging, ed), de reguliere zorg afgeschaald
 - de totale zorgbelasting is in tweede golf weliswaar uitgesmeerd, maar het totaal volume zal zeker meer bedragen dan in maart jl. (~IC-opnames +25%, ~ziekenhuisopnames +80%)
- » Kanteling zeker stellen, afname versnellen!

Scenario onderzoek

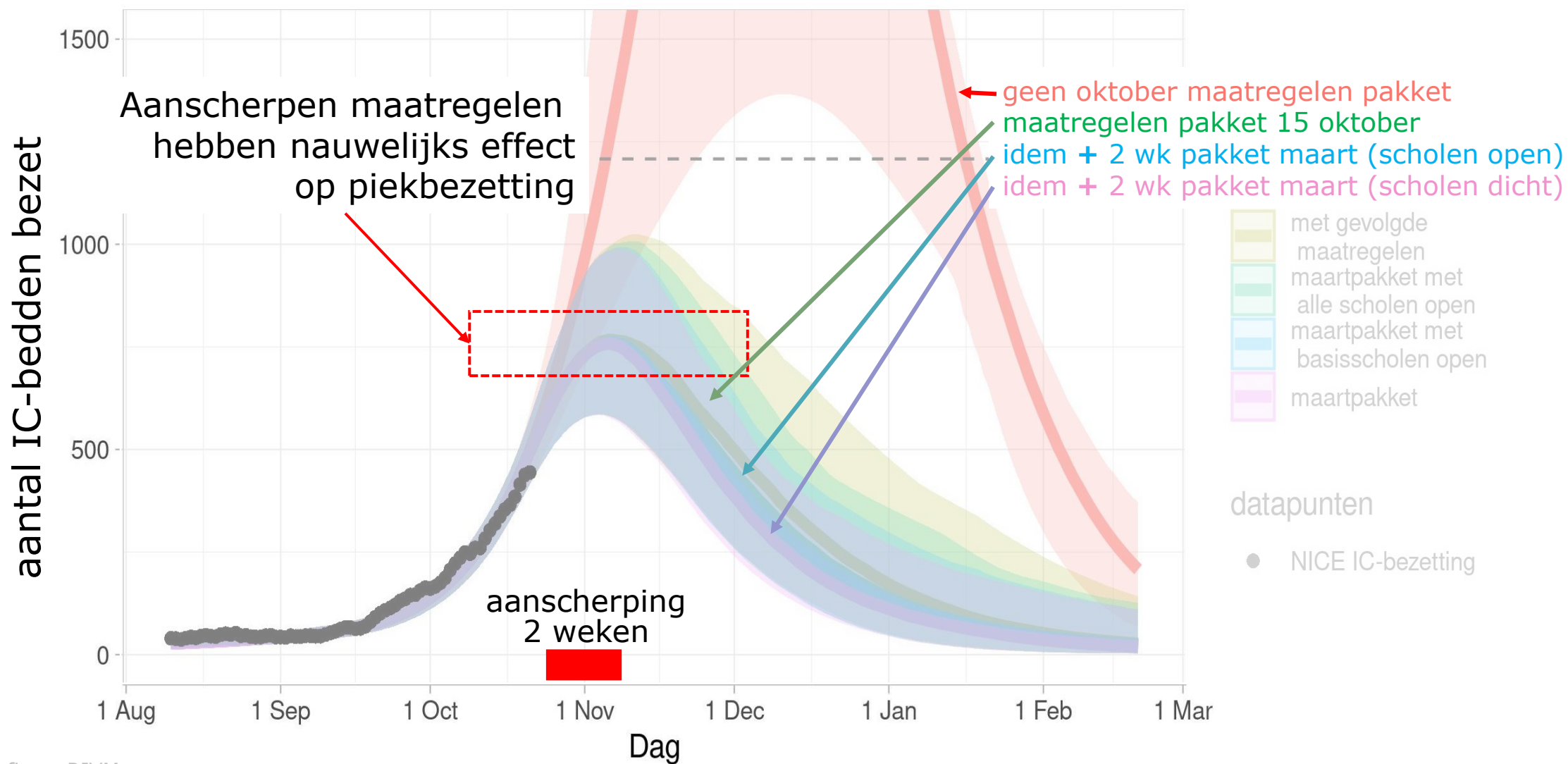

voorbeeld – twee weken aangescherpte maatregelen

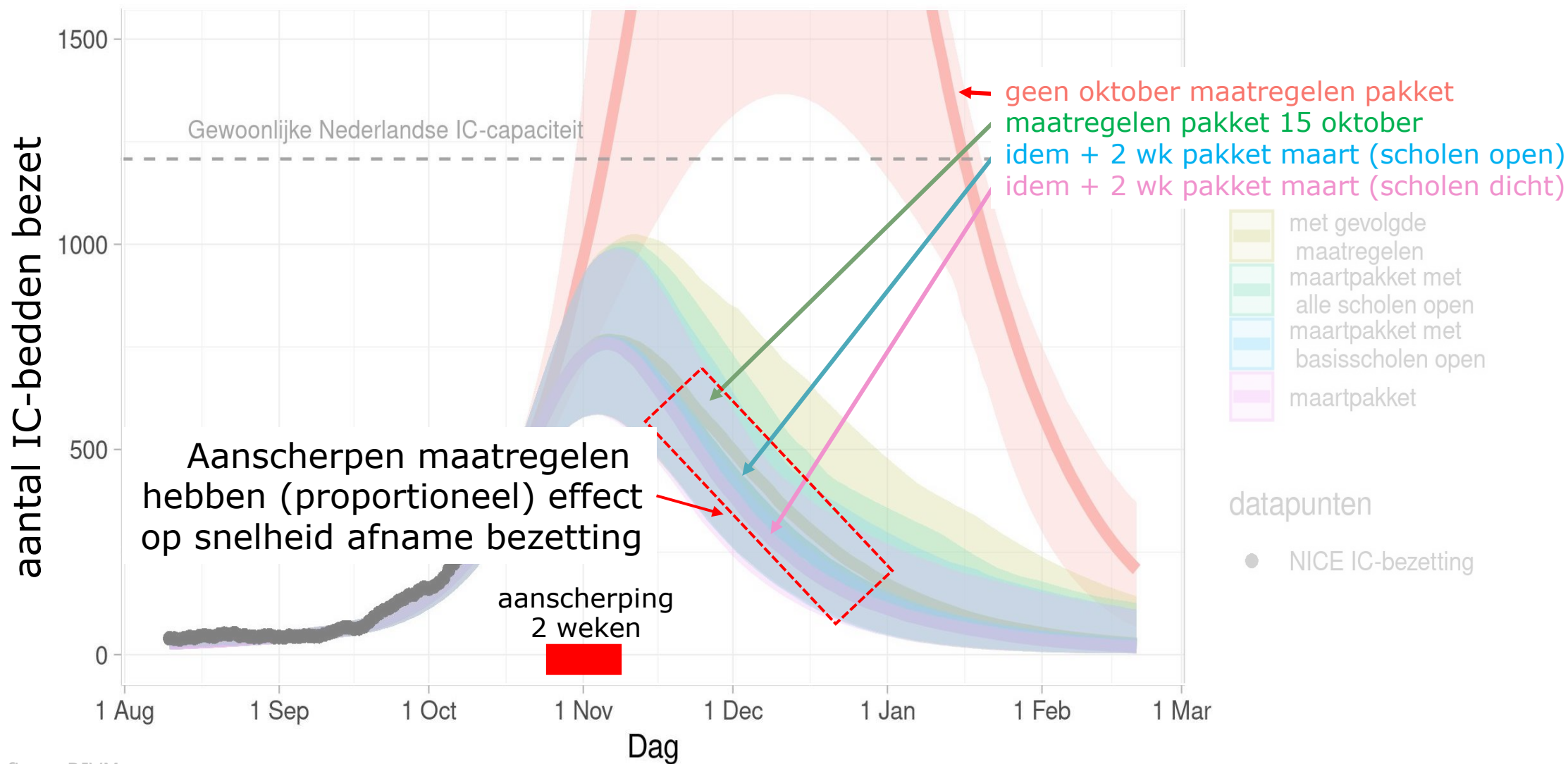
Scenario onderzoek voorbeeld – twee weken aangescherpte maatregelen

Scenario onderzoek

voorbeeld – twee weken aangescherpte maatregelen

Rt-waardes **in scenario's** op maandag 26 oktober

- > NIET o.b.v. data, maar via verondersteld effect van maatregelen

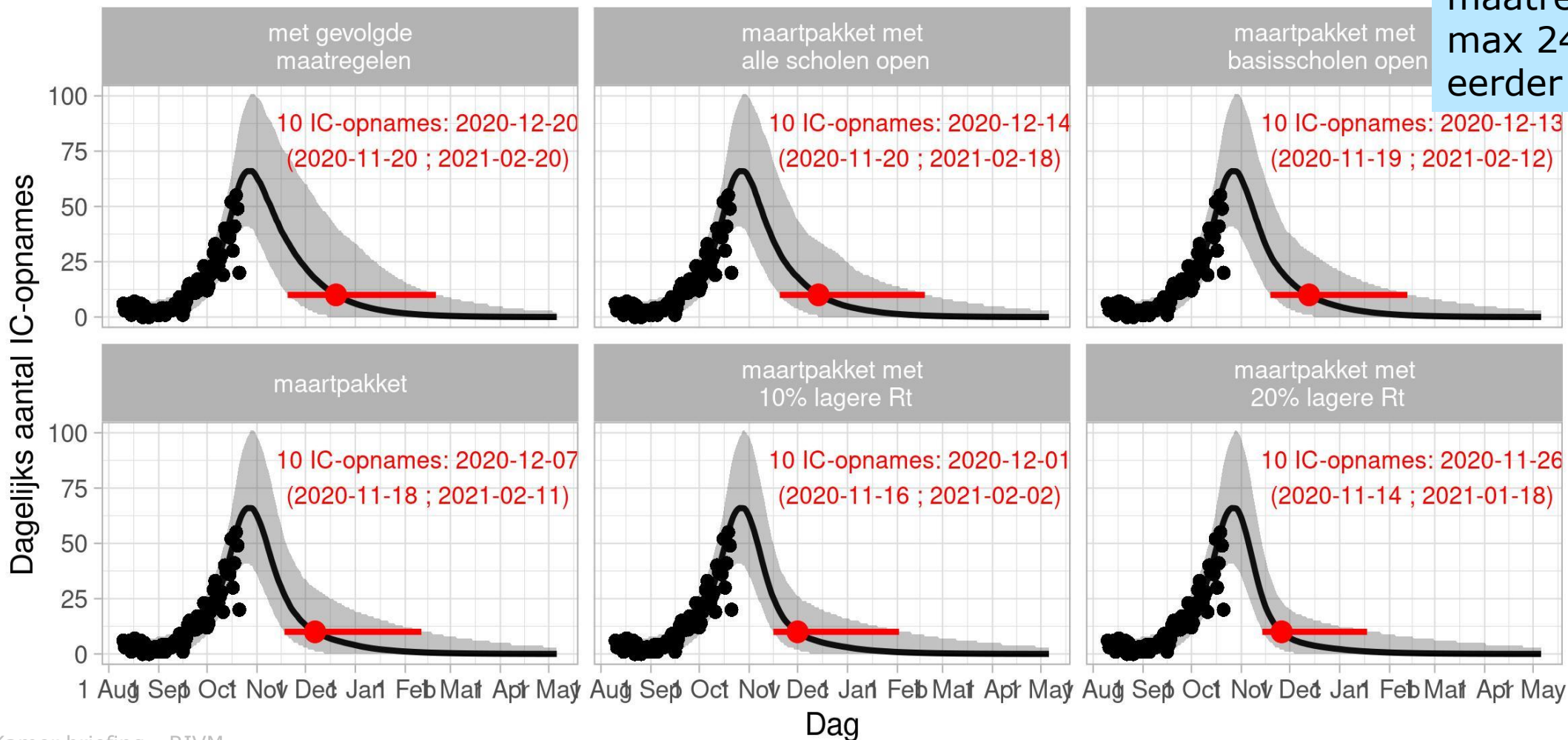
Scenario	Rt-waarde
geen aanscherping in sept/oktober	1.25 (1.11 – 1.40)
met gevolgde maatregelen	0.88 (0.75 – 0.99)
maartpakket, alle scholen open	0.83 (0.72 – 0.91)
maartpakket, basisscholen open	0.79 (0.71 – 0.90)
maartpakket, scholen dicht	0.74 (0.66 – 0.82)
maartpakket, 10% extra streng	0.67 (0.60 – 0.74)
maartpakket, 20% extra streng	0.59 (0.53 – 0.66)

2 weken strengere maatregelen

Bereiken van 10 IC-opnames per dag: twee weken strengere maatregelen

aanscherping
maatregelen: tot
max 24 dagen
eerder

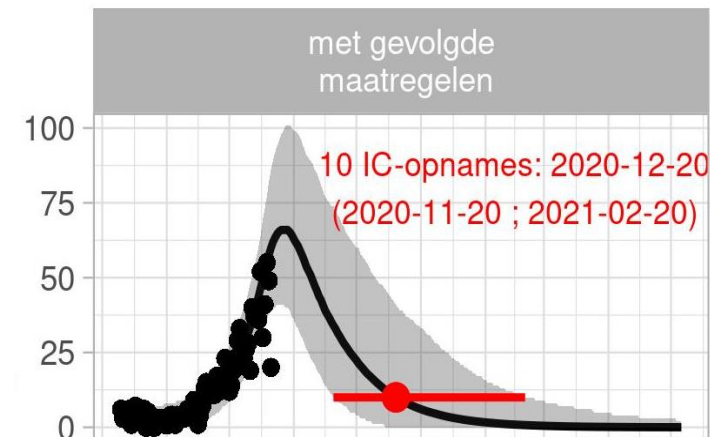
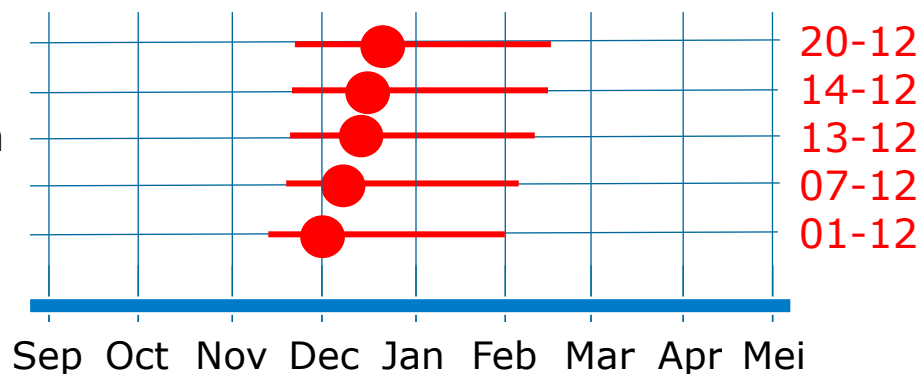

Signaalwaarde's

Oktoberbundel en inschatting 2 weken extra maatregelen

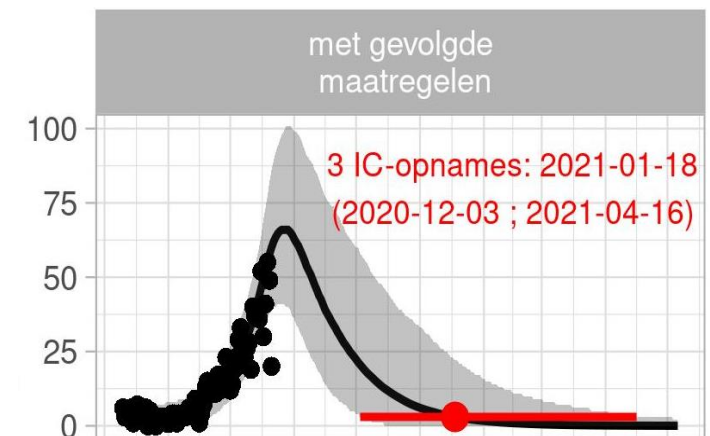
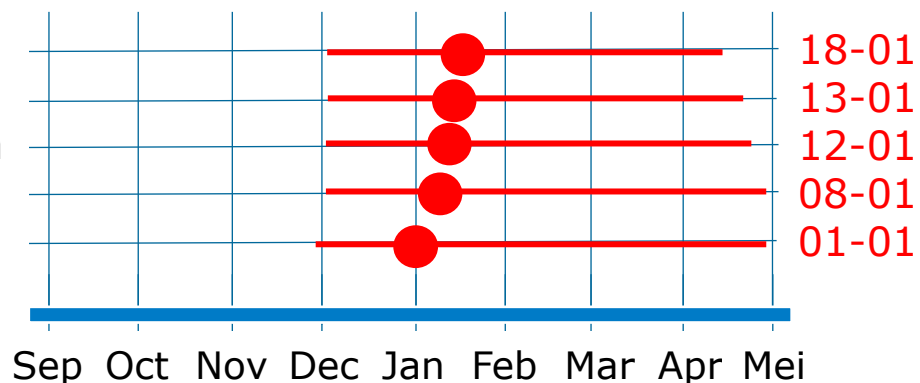
10 IC-opnames/dg

- Octoberpakket
- Maartpakket scholen open
- Maartpakket basisschool open
- Maartpakket scholen dicht
- Rt -10% 'Circuit breaker'

3 IC-opnames/dg*)

- Octoberpakket
- Maartpakket scholen open
- Maartpakket basisschool open
- Maartpakket scholen dicht
- Rt -10% 'Circuit breaker'

*) ~7/100.000
2e Kamer briefing - RIVM
~1200/dg

Scenario onderzoek

voorlopige conclusie en verdere analyse

- Aangescherpte maatregelen hebben geen effect op piek-bezetting, maar wel op snelheid van afname van dagelijkse opnames en de bedbezetting en verminderen daarmee de zorgbelasting
- Scenario's vragen verdere analyse:
 - zorgbelasting
 - maatschappelijke gevolgen
 - economische consequenties
 - etc.

NB: onder aanname dat maatregelen per 15 oktober effectief zijn!

Stand van zaken COVID-19 vaccinatie

Hans van Vliet

Routekaart vaccinatie

Welke stappen zetten we om veilig en effectief te kunnen vaccineren?

Stappen in Routekaart: waar staan we nu?

1. Ontwikkelen en testen vaccins

De effectiviteitsstudies (fase 3) lopen nu.

2. Afspraken met vaccinproducenten

Voor zes vaccins zijn er afspraken gemaakt.

3. Toelatingsprocedure vaccins tot de Europese markt

Registratieprocedures zijn gestart, maar wachten nog op uitkomsten fase 3 studies.

4. Adviesproces Gezondheidsraad

Advies van Gezondheidsraad verschijnt binnenkort.

5. Uitvoering

Wordt voorbereid.

6. Monitoring en veiligheidsbewaking

Wordt voorbereid.

Implementatie: werkgroepen en onderdelen

Vaccin

Dit betreft het gehele proces vanaf de levering door de fabrikant tot de toediening, onder handhaving van de cold chain.

Communicatie

Dit betreft algemene publiekscommunicatie (& pers), communicatie gericht op doelgroepen en communicatie naar professionals.

Vaccinatie

Door bevoegde professional op een efficiënte en laagdrempelige manier. Verschilt per vaccin en doelgroep wat optimaal is.

Oproepen en registratie

Alle doelgroepen moeten een persoonlijke oproep krijgen en de vaccinaties geregistreerd in een landelijke centraal register.

Monitoring en onderzoek

Monitoring van vaccinatiegraad, effectiviteit en bijwerkingen zijn in deze pandemie en bij deze vaccins cruciaal.

Meest kritische stappen in deze fase

Beschikbaarheid van geregistreerde vaccins:

Op dit moment nog niet bekend wanneer de eerste vaccins komen en in welke hoeveelheden.

Advies en besluit over doelgroepen per vaccin na registratie:

Is pas mogelijk na afronden registratieprocedure EMA.

Vaccinlogistiek

O.a. koel- en vriescapaciteit: bewaartemperatuur voor sommige vaccins erg laag, ook betreft het vaccins zogenaamde multidoses.

Wie vaccineert?

Diverse professionals zijn betrokken, nog geen definitieve afspraken, deels afhankelijk van te vaccineren doelgroepen.

ICT t.b.v. oproepen en registratie

Basissysteem vordert (CIMS) gestaag. Er wordt gewerkt aan koppelingen met bestaande registratiesystemen van professionals.